

IFJU ÉVEK

Rimár Jenőné
adománya

Kedves Olvasóink!

Elérkeztünk a szeptemberben hirdetett nagy verseny végére. Örülünk, hogy ennyi kiartás volt Bennetek s végigküzdöttétek a mérkőzést. Az alábbi felsorolás mutatja az eredményt:

I. csoport:

1. Kappel László IV.	142	pont
2. Schäffer Henrik IV.	141	„
3. Odorfer Magda III.	140	„
4—5. Bruckner József IV.	135	„
Somfay Ferenc IV.	135	„
6. Varga H. József III.	131	„
7. Babos István III.	126	„
8. Szász Róza IV.	109	„
9. Stelczer Károly IV.	98	„
11. Haas Ágoston IV.	84	„
11. Urbán Sándor II.	77	„
12. Csiky Ilona IV.	64	„
13. Szalay Károly IV.	60	„
14. Frey István IV.	52	„
15. Rainer Róbert III.	49	„
16. Szemes Eleonora IV.	46	„
17. Szuh Károly IV.	30	„

II. csoport:

1. Hursan Pál VIII.	149	pont
2. Gyeney Ilona IV.	147	„
3. sebeli Horváth Tibor VII.	147	„
4—5. Juhász Ilonka VI.	139	„
Kocsiszy Barna VI.	139	„
6. Esztergályos Gyula VII.	138	„
7. Láng Miklós VI.	137	„
8. Kozma Márta V.	133	„
9. Filippinyi János V.	132	„
10. Zauner Gyula VII.	124	„
11. Barna Imre V.	110	„
12. Albrecht Károly V.	102	„
13. Györgyi Gyula	87	„
14. Hittig Livia VI.	71	„
15. Horváth József VI.	65	„
16. Barok István V.	64	„
17. Komár Pál V.	63	„
18. Mazán László V.	63	„
19. Belák Sándor VII.	60	„
20. Emich László VI.	57	„
21. Takáts Paula VI.	48	„
22. Bendl Mária VIII.	47	„
23. Péter Géza VI.	32	„

(A 30 pontnál kevesebbet értek neveit nem közöltük.)

Díjat nyertek:

I. és II. csoport: Az első hét helyezett:

A rejtvény beküldők közül: Hursan Pál VIII., Filippinyi János V., Gyeney Ilona VI. és Juhász Ilona VI.

Különösen *Hursan Pált* kell megdicsérnünk gondosan megrajzolt, szép rejtvényeiért. A fel nem használt rejtvényeket a következő évfolyamban fogjuk közölni. Idei buzgalmatokat köszönjük, jövőre okvetlen számítunk Reátok.

Rohosy György. Cikked ki van szedve és csak helyszüke miatt maradt ki e számból. Szeptemberben jön.

IFJÚ ÉVEK

BUDAPEST, 1936. JÚNIUS.

XIV. ÉVFOLYAM 10. SZÁM.

GYŐZTÜNK! — ELBUKTUNK...

Az egyik hatalmas diadalordítás. Százötvenezer torok egyszerre orkánozta Rómában a Piazza Venezián. Negyvenmillió szív lelkesült dobbanása volt reá a visszhang.

A másik szomorú kézlegyintés. Trónjavesztett, bujdosó császár vértelen ajka susogta. Eltértelt idő, erő, kincs és hatalom vádló zokogása búgott fel benne.

Ha emlékeztek az Ifjú Évek szeptemberi számára, tudjátok, hogy az induló olasz—abesszín háború „huj, huj, hajrá!”-jával lendültünk neki az évnék. S most csodálatosképen az évünk kettős zárszavát is a záruló olasz—abesszín háború kapujáról vehetjük. Kettős ez a kapu. Az egyik oldala égbeszökő diadalív, világgá harsog róla a kiáltás: Győztünk! A másik oldala komor kriptaajtó. Mögötte egy ország koporsója s a felírása időközön átzenő bús sóhajlás: Elbuktunk...

Egyesszám első személyben beh sok diákajkról fakad fel majd néhány hét múlva ez a két szó: Győztem! — Elbuktam... Tudod-e már, hogy te melyiket fogod kiáltani? Mert azt előre tudni lehet. Biztos szimptomai vannak.

Az olasz—abesszín háború a tudásnak és tudatlanságnak, szervezethegnek és szervezethegnek, művelthegnek és műveletthegnek, figyelemnek és fegyelmezetthegnek, szívós akarathnak és az akarathnélküli tehetethegnek szinte iskolai példathárba illő mérkőzése volt. Újra bebizonyult a régi tétel: a tudás hatalom. Olaszország ezt a technikai felkészülthegében, modern, tudományos hadvezetethegében, vasfegyelemű szervezethegében mutatkozó művelthegbeli fölényét vetette bele a harcba. Abesszínia a legfőbb bizakodását az ő fogalmai szerint járhatathlan, kopár, sziklás vidékekbe, zuhogó trópusi esőzésekekbe vetette. Tehát önmagán kívül eső tényezőkekbe. Csak egészen természetes következmény egy civilizált ember előtt, hogy a művelthegbeli fölény egyszerűen túltette magát minden terepnehézségen, időjárásí viszonthagságon és lehengerelte az ellenfelét. Elérhette volna-e Olaszország ezt az erdeményt, ha az etiópok helyett a mai művelt Japánal találja szemben magát Abesszíníában? Amit pedig Japán elérhethett az utolsó 60 év alatt, azt Abesszínia még sokkal könnyebben elérhette volna, hiszen sok ezer kilométerrel volt közelebb a nyugathí kultúra izzó kohóihoz! De Abesszínia járhatathlan területekben, trópusi esőzésekekben bizott és elpazarolta a szabadság drága kegyelmi időit... Elbuktunk...

Két diáktípust szimbolízál az olasz—abesszín háború. Az egyik tudja mit hoz neki az akarath megfeszítetheg, testének, szellemének vasfegyelme, a tudás apró morzsáinak fáradtságos, kitartó gyűjtögetetheg. A győzelem diadalkapuját:

Győztem! Most még csak egy jó osztályzatú bizonyítvány alakjában, de egyszer majd, odaki a „nehéztérepviszonyú” életben sokkal komolyabb és dicsőségesebb formában.

A másik mindig a viszonyok és körülmények kedvező alakulásában bizik: jó fejem van, majd tízpercben átolvasom egyszer-kétszer; jó svádám van, egy kis súgással majd csak kivágom magam; a valószínűségi számítás igen kedvező auspiciummokkal biztat, hogy ma nem felelhetek... és így tovább. Csak természetes, hogy ez a gondolkozásmód nem végződhet másutt, mint annál a sötét ajtónál: Elbuktam... Most még csak jó. Most még emögött az ajtó mögött is ott van az újrakezdés, kijavítás lehetősége. De jaj lesz az ilyen gondolkodásmódnak künn az életben, ahol már nem „babra”, nem osztályzatra megy a játék, de valószínűségi „kripta ajtókra” vagy „diadalívekre”.

Győztem! — Elbuktam... Akármelyik lesz is a te kapud, legyen az most számodra olyan világraszóló tanítás, amelyik odavigyen téged is Ahhoz, aki akkor győzött, amikor látszólag elbukott. Győzelmed csak akkor lesz igazi maradandó győzelem, ha Krisztus is győzhet a szíveden. Bukásod az újrakezdés fényes hajnalává lesz, ha rajta keresztül megtalálod Krisztus éretted kinyújtott kezét.

Farkas Zoltán

Júniusi álmom... a vakációról.
... úgy, hogy édességén,
Tiszta nyál csordult ki Citrom szája szélén...

Mit szól hozzá a Biblia?

Mi történt?

Abesszínia meghódítása megvetette az új római birodalom alapját. Fasiszta légiók menekelnek a régi római légiók nyomán. Úgy látszik, Mussoliniban új „Julius Caesar”-ja akadt Itáliának.

Spanyolország forrong. Napirenden vannak a sztrájkok, lázadások, kivégzések, utcai harcok... és szerteszéjjel lángolnak a templomok.

Csehországban elkészült az „államvédelmi” törvény, mely lehetővé teszi a cseheknek, hogy a határmenti magyar lakosokat, mint megbízhatatlan elemeket máshová telepítse.

A jelek azt mutatják, hogy a mohammedanizmus térítő hadjáratra indul az európai kereszténység ellen. Modern nyelvekre fordítják le a Koránt, mecseteket és főiskolákat építenek Európa nagyvárosaiban.

Egy francia katonatiszt borzalmas tanulmányt írt a baktérium-háborúról. Azt jelenti ez, hogy a legközelebbi háborúban már nemcsak bombával és gázzal fogják pusztítani egymást a népek, hanem a pestis, a kolera, a tífusz, a vérhas stb. bacillusaival is.

Közeledik az iskolaév vége. Jön a nyár ezernyi szépségével, szórakozásával. Az Ifjú Évek is búcsúzik tőletek és boldog vakációt kíván.

Mit mond a világ?

A világ politikai fóruma, a Népszövetség tehetetlenül nézi ezt a világtörténeti eseményt, az angol világbirodalom pedig fél és készül a harcra. Mi pedig Dániellel együtt várjuk az időt, amikor

Az emberek világnézetük szerint örömmel vagy retteggéssel várják: mikor érkezik meg Spanyolország az istentelen szovjet szörnyű végállomásához? Mi bízunk az Úr szavában:

Kihez fordulunk a mi szegény magyar véreink érdekében?

Fegyverkezzünk? Pereskedjünk a nemzetközi bíróságokon? Átkozódjunk tehetetlen dühünkben? Nem! Imádkozunk:

Ne gondold, hogy itt egyszerű versenyről van szó két vallás misszionáriusai között. A kereszténység nem egy vallás, hanem a vallás, s aki Krisztustól akarja elszakítani a lelkeket, az az Isten ellen harcol, mert

Mennyi szépet mond, gondol, ír és beszél az ember magáról. Kinevezi magát a teremtés koronájának, büszkén hirdeti, hogy meghódítja a mennyet és földet, sokszor istennek képzeli magát... és most baktérium-háborúra készül!

Az Ige leleplezi a beképzelt embert:

Tudom, mindenki az tanácsolja, hogy a dohos tantermek után üdüljetekek fel a víz, napfény és levegő áldott hatásától. Az Ige azonban másféle felüdülést is ajánl a nyárra:

Mit szól hozzá a biblia?

„...támaszt az egek Istene birodalmat, mely soha örökké meg nem romol és soha ez a birodalom más népre nem száll át, hanem szétzúzza és elrontja mindazokat a birodalmakat, maga pedig megáll örökké.” (Dán. 2:44.)

„E világon nyomorúságtok léssen, de bizatok, én meggyőztem a világot.”

(Ján. 16:33.)

„Nem az én ívemben bízom, és kardom sem védelmez meg engem, hanem Te szabadítasz meg minket szorongatóinktól és gyűlölőinket Te szégyenited meg.”

(44. zsolt. 7—8.)

„Más fundamentumot senki sem vethet azon kívül, mely egyszer vettetett, mely a Jézus Krisztus.”

(I. Kor. 3:11.)

„Lábaik gyorsak a vérontásra, útjaikon romlás és nyomorúság van. És a békeségnek útját nem ismerik.”

(Róm. 2:15—17.)

„Bánjatok meg azért és térjetekek meg, hogy eltöröltesse nek a ti bűneitek, hogy így eljőjenek a felüdülés idei az Úrnak színetől.”

(Csel. 3:19.)

... és a háború?!

Oulujoki, 1936 V. 26.

Kedves Szabolcs!

Örülök annak, hogy soraimmal újra felkereshetlek, ott a messze és szá- munkra mégis oly közel gyönyörűszép Duna-völgyben. Amikor Rád gondolk, vagy nevedet leírom, olyan sok minden jut az eszembe. Nevedben Szabolcs ide- gen hangok vannak, amelyek nálunk Suomiban sohasem hangoznak és mégis valami olyan ősi ismerős zengése van fülemben. Azt hiszem, a közös eredet emléke csendül meg benne. De egyben érezteti a mi két testvér, de mégis kü- lön világunkat.

Ez az érzés fogott el még erősebben, amikor utolsó leveledet olvastam. Olyan különös volt számomra mindjárt az, amikor nővéredről írtál. Milyen ide- ges ijedelemmel és szorongással hallja az egyre gyakoribb híreket a világ min- den részéről a közeledő háborúról! A mi lányainkra gondoltam, akik jól látják ugyan egy modern háborúnak minden eddig megelőző rettenetességét, de tisztában vannak azzal is, hogy mi, akik úgyszólván torkában élünk az ellensé- günknek, kéztördeléssel, ájulással és síró remegéssel semmire sem mehetünk. A mi lányaink a természettel és mos- toha viszonyokkal való birkózásban megtanultak erősnek lenni és éppen ezért tudják azt is, hogy ha az élet vál- ságosra fordul és ne adj Isten! — há- ború szakad borzalmasan népünk nya- kába, egyenesen rajtuk, a „gyengébb nemen”, az ő tűrésükön, áldozatukon, bátorságukon és lelki erejükön mennyi minden fordul meg!

Nem éreztem ám sokkal közelebb magunkhoz öcséd felszínes lelkesedését sem, amivel örömmel tudná köszönteni egy háború kitörését. Nem vagyok bi- zonyos abban, hogy a fiatalság gondján tudna-e valóban segíteni egy szörnyű vérengzés és pusztítás. Mi katona-nem- zet vagyunk, állandó készenlétben, vé- dekezésre elszántan álljuk őrhelyünket, de idegen tőlünk ez a hetvenkedő, „majd megmutatjuk mi” önhittség. Ne- künk az a hírünk és talán joggal, hogy „verekedő náció, vad fajta” vagyunk és mégis a háború nem legénykedés, nem kötekedő versengés számunkra, amiben kedvük telnék, amit minden áron ke- resünk, hanem bizony keserves szük- ség, elkerülhetetlen muszáj. Senki sem örül közöttünk a háborúnak, de ha raj- tunk kívül álló okokból, fenyegetően és támadóan ránk tör az ellenség, nem hagyjuk magunkat. Kötelességből és csak ebből vágunk neki az óriási fela- datoknak, amikkel a háború jár. És fe- lülről kapjuk az erőt, hogy bármilyen túlerővel szemben is keményen megáll- hassuk helyünket és megvédjük nem- zetünket!

Megbocsáss, de a legfurcsább azon- ban nekem a Te felfogásod volt. Azt vitattad, hogy amióta komolyan veszed a kereszténységedet és kezded megsze- retni az Úr Jézust, azóta még jobban megutáltad ezt a világot, amely telve van gyűlölettel és háborúval. Azt is irod, hogy a kereszténység elárulta Isten ügyét, mert nem tiltakozik elég erélyesen a háború ellen és tehetetlen a béke biztosítására. Mind ebből azután

azt következteted, hogy aki igazán keresztény ember, az szakít a katonáskodással, fegyverviseléssel és magával a háborúval. Ilyeneket írtál és talán nem értettem félre, noha nehezemre esik még mindig a magyar szó és ebben a kérdésben is egészen másképpen látunk mi, mint ahogyan Te. Nem akarom cáfolni véleményedet, hiszen amit mondasz, az helytálló, csak a végkövetkeztetésbe csúszott bele végzetes hiba. Nem szállok vitába Veled, csak egyszerűen elmondom, hogy látjuk mi finnek, még pedig mi finn kereszténynek a háború súlyos kérdését.

Egy egyszerű igazság irányít minket, amit a 37. zsoltár így fejez ki: „e földön lakozzál és hűséggel élj!” A mi keresztényiségünk földön járó, nem fellegekben csapongó keresztényiség. A valóságban vetjük meg mind a két lábunkat és nem az eszmények magasságában lebegünk. Ezen a földön pedig mindnyájunk bűne miatt elkerülhetetlen az összeütközés egyesek és népek között. Béke, igazi, csak az eljövendő új világban lesz. Addig nem tudjuk elkerülni a háborút. Amíg ebben a meg nem-váltott világban élünk, addig szembe kell néznünk férfiasan ezzel az irtózatos dologgal is. A háború esztelenisége és borzalmassága mutatja, hogy milyen nagyhatalom a mi bűnünk, a mi közös bűnünk. Amíg Krisztus új eget és új földet nem teremt, addig is tőle kapunk erőt és bátorságot, hogy ha kell életünk feláldozásával is megvédjük népünket. Bizonyos, hogy sok finn katonának is mondta az Úr Jézus, mint a kapernaumi századosnak: Eredj el és legyen néked a te hited szerint!

A háborúról mi másképen nem tudunk beszélni, mint bűnbánattal, mert minden háború, még a legigazságosabb ügyért vívott is, Isten haragja bűneink miatt. Isten ostora. Senki nem háríthatja el magáról és nem tolhatja csak a másokra érte a felelősséget. Mindkét félnek része van benne. Isten csak azoknak javára fordítja a háborút, az élet válságát, akik megvallják bűneiket és kegyelemért kiáltanak. Akik a Seregek Urának nevében fogadják a kikerülhetetlen háborút, azok bizonyosan győznek.

Amiket írtam, nem okoskodás, hanem a mi mindennapi gondunk. Hiszen az orrunk előtt fegyverkezik szörnyű módon a vörös birodalom. Ránk is feni a fogát. De mi bátran nézünk vele farkasszemet, mert tudjuk, hogy nem a mi kiválóságunk, nem is fegyvereink és erőnk, sem szövetségeseink, hanem egyedül Isten hatalma őrzi meg nemzetünket.

Arra kérlek, hogy forgasd magadban ezeket és forgasd a bibliát és úgy vedd fontolóra ezt a mindnyájunknak szegeződő nehéz kérdést. Érdeklődéssel várom válaszodat.

Testvéreiddel együtt szeretettel üdvözl:
a te *Paavod*

Közli: *Urbán Ernő*

.....

A világ legsósabb vizében, az amerikai Nagy Sóstóban sólegyek és sórákok élnek olyan tömegben, hogy néha egészen vörösre festik a vizet. A kaliforniai sós mocsarak körül nyaranta mérföldekről látható fekete kéreg sötétlik. Ezt a kérget a sósvízben élő lárvákból kibújt sokmillió apró sólégy alkotja.

Newyorkban a kémények füstje 42 százalékkal csökkenti a Nap fényét. Évente több millió pengőnyi kárt okoznak ezzel a város polgárainak.

Angolok Buda visszavételénél

250 évvel ezelőtt régvárt elhatározás híre járta be Európa csaknem valamennyi országát: Budát, a hatalmas török birodalom egyik legfontosabb kulcsát akarta visszaszerezni a keresztény sereg. E hír minden keresztény államban osztatlan örömet és lelkesedést keltett. Incze pápa keresztes bullája mindenkinek bűnbocsánatot hirdetett, aki valamilyen formában e cél eléréséhez hozzájárult. A bécsi udvarhoz szép számban érkező pénzadományok mellett kb. 1000 külföldi önkéntes is jelentkezett szolgálattételre. Ezek az önkéntesek többnyire a főrangúak sorából kerültek ki, akiknek részére Magyarország, XIV. Lajos háborúi mellett, több, mint másfél évszázad óta külön hadiiskolát jelentett. Alig tarthatott tapasztalt harcos nevére igényt az, aki egyszer vagy kétszer nem harcolt az ozmán hadak ellen. Hercegek, grófok, bárók, s egyéb előkelőségek siettek Angol-, Francia- és Spanyolországból, a német és olasz fejedelemségekből Buda alá.

Az ostromnál résztvevő angolokról legtöbbit a hivatalos kiküldetésben lévő mérnöktiszt, Jacob Richards naplójeljegyzéseiből tudunk meg. A fiatal mérnök kötelessége a Királyi Tüzérségi Hivatal utasításai értelmében a mérnök- és tüzérség szakmaiba tartozó dolgok megfigyelése, majd ezekről jelentések küldése volt. Az ostrom teljes tartama alatt szorgalmasan működött közre a mérnöki munkálatok irányításában, sőt egy kis mozsárka találmányát, melyből a gránátot 800 lépésnyire lehetett vetni, minden bizonnyal fel is

használták a császári csapatok rohamaiknál.

Vitézségével több ízben különösen a 16 éves James Fitzjames tüntette ki magát, akit a francia nemes, de Villevison felügyelete alatt küldött atyja, a későbbi angol király, II. Jakab, Lotharingiai Károly seregébe. Miután a szept. 2-iki utolsó rohamot is bátran végigverekedte, hazatért Angliába, s apja szolgálatainak elismeréseképpen Berwick hercegévé és az oxfordi lovaszred tulajdonosává nevezte ki. Sokáig azonban nem időzött odahaza, mert lelkesedése még egyszer visszahozta a császári csapathoz. I. Lipót ezredesnek nevezte ki őt, majd, mint egy vérteszred parancsnoka, részt vett az 1687-diki táborozásban, s jelen volt a mohácsi győzelemnél is.

A küldetése értelmében sokat szereplő Richards és a származásánál, majd rangbeli emelkedésénél fogva ismert Fitzjames mellett még elég sok angolról tudunk, akik vagy hőstetteik, vagy sebesülésük, haláluk által írták be nevüket a magyar történelem aranykönyvébe. Az egész ostrom ideje alatt állandó szolgálatot teljesítettek az ír származású Taaffe Ferenc altábornagy ezredében. Különösen két alkalommal bizonyították be vakmerő bátorságukat és minden áldozatra kész vitézségüket. Az első a július 13-iki szerencsétlenül végződött rohamnál volt. A támadás rendszertelen rendelkezéseit a külföldiek közül több szemtanú, így maga Richards is, rosszalta, s a következmények igazolták ez aggodalom indokoltságát, mert a harcikedv és elszántság

sok áldozatot követelt. Több, mint 40 előkelő önkéntes halt meg és kb. 300 kapott súlyos sebeket ennél az egyetlen sikertelen rohamnál. Az angolok közül meghalt Róbert hercegnek, az elhalt Károly királynak az unokája, Mr. Wiseman, Mr. Moore és Talbot kapitány, mind neves angol családok sarkjai, míg a sebesültek között volt Forbes ezredes, Belassis és St. George kapitányok mellett még Lord Savile, Halifax grófjának fia, aki később belehalt sebeibe.

A második, de már teljes sikerrel véghezvitt értékes haditett augusztus 14-én hajtották végre. Szolimán nagyvezérnek augusztus 12-én megérkezett felmentő seregéből egy tekintélyes csapat igyekezett bejutni a várba. Ennek a segélycsapatnak visszaverésében jelentős szerepet játszott a két lovas-tábornok, gróf Taaffe és báró Mercy többnyire önkéntesekből álló különítménye. Az utóbbi vezér egyike volt a legfélelmetesebb és leggyorsabb lovas-tábornokoknak. Embereitől kísérve rátámadt a száguldó törökre, s oly nagy mérszárlást vitt végbe derék katonáival, hogy 3000 janicsár között 3—400 maradt csupán életben, a többi elesett. Nem hiába adták a nagyvezérnek e hatalmas vereséget úgy tudtára, hogy ők „oroszlánként rohamoztak, de ördögök fogadták őket.” Valami 50 kisebb-nagyobb zászló, 8 ágyú, s gazdag zsákmány lett a jutalma a győzelemnek.

A nagyvezérnek a vár megsegítésére irányuló harmadik, utolsó kísérlete is a vakmerő Mercy lovasbravurján hiúsult meg. Ez a tette azonban szomorúan végződött, mert a fejére kapott sebben később meghalt. Az ő elvesztése volt a

legsúlyosabb veszteség, melyet az angolok Buda ostrománál elszenvedtek.

Szeptember 2-a végre meghozta a várva várt sikert: Buda ismét a keresztények kezébe került. Szeptember hónap jóformán egész Európában hálaadó istentiszteletek közt telt el. Ágyúlövések, tűzijátékok és emlékművek hirdették Bécsben, Rómában, Berlinben, Párisban és Madridban a nagyjelentőségű eseményt. Az angol fővárosba szeptember 12-én érkezett meg az örvendetes hír, s a Whitehallban és Windsorban ünnepélyes Te Deum megtartását rendelték el.

Az angol önkéntesek kivették férfias és diadalmas részüket e harcban. Csodálkozással adózunk e külföldi hősöknek, kiket egy magasztos eszme birtára ily elhatározásra, az az eszme, mely a középkorban annyira hatalmába ejtette minden hívő keresztény lelkét, s létrehozta a keresztes háborúk dicsőséges gondolatát. Messze hazájukból jöttek el meghalni készen a hitért, az eszme diadaláért. Méltó tehát, hogy igaz kegyelettel emlékezzünk a névtelen hősök e csoportjára is.

Endródi Frigyes

|||||

A világ legnagyobb és leghosszabb hídját, amely Sanfranciskót Oaklanddal köti össze, két évvel ezelőtt kezdték építeni és remélik, hogy a jövő év nyarán átadhatják a forgalomnak. Ez a híd 13 kilométer hosszú. A híd, amely csaknem 100 millió dollárba kerül, az adófizetőknek nem jelent egyetlen dollár adóemelés sem. Oakland azt hiszi, hogy lakosainak száma 100.000 fővel meg fog növekedni és Sanfrancisko is hasonló növekedésre számít.

A világ halfogyasztásának a felét japán halászok fogják.

Dr. Singh, angol orvos bebizonyította, hogy a nyers tojás megszűnteti az álmatlanságot.

Bozsi Mihály levele

Genova 1936, május 21.

Kedves Tanár Ur!

Mindenekelőtt bocsánatát kérem, hogy ebben az évben oly kevésszer írtam az Ifjú Években s így néha mással kellett megtölteni a sportrovatra szánt hasábot. Mindez azonban saját hibámon kívül történt. De erős az elhatározásom, hogy jövőre szorgalmasabb lesznek és sokszor lesz alkalmuk az Ifjú Évek kedves olvasóinak a sportról és annak rejtelseiről a lap hasábjain olvasni.

Nem akarom már — tekintettel a közeledő vizgákra — az olvasók figyelmét valami nagyon komoly és oly sokszor hallott dologgal lekötni. Nem akarok a nyári olimpiásról beszélni. Nem is akarom felemlíteni, hogy egy-egy sportágban hogyan készülnek a nagy versenyre s teljesen távol áll tőlem, hogy jóslásokba bocsátkozzam. Háládatlan dolog is lenne, hiszen akik kint lesznek, teljes erejükkel igyekeznek majd a legnagyobb eredményeket elérni.

Így azt gondolom, jobb lesz a sportból valami könnyű fajsúlyú dolgot bemutatni, — legalább is az otthonlévőknek könnyűt, — s egy túrán történt dolgokat szép sorjában elbeszélni. Mindjárt alkalmas is a válogatott úszó és vízipólócsapat ezidei olasz-spanyol túráját felemlíteni.

Előre kell bocsátanom, hogy minden túrán vannak öreg rókák s egészen fiatalok, úgynevezett újoncok. Természetesen az öregek egészen másképen készülnek az útra, mint a fiatalok. Akik

először indulnak útra, már hetekkel előbb izgatottan jegyezgetik, kinek fog-nak írni, mit visznek magukkal s közben sokszor felsóhajtanak: jaj csak közbe ne jöjjön valami, ami miatt elmarad az út! Már két nappal az indulás előtt izgatottan kérdezi az édesanyjától, megvan-e minden, lehet-e csomagolni s közben barátai előtt, kik nem sportolnak vagy ha sportolnak is, de nem vesznek részt a túrán, megemlíti — persze csak véletlenül — Jaj mennyi szaladgálni valóm van. Holnapután utazom két hétre Olaszországba.” Ilyen az újonc, ezzel szemben a vén róka még az utolsó nap sem igen érdeklődik, hogy rendben van-e minden, úgyis tudja, hogy az édesanyja mindent rendbetett már s csak sokszoros únszólásra hajlandó a csomagolás nem nagyon kellemes munkájához látni.

A válogatott úszó- és vízipólócsapat május 7-én reggel 7 órakor gyülekezett a Déli pályaudvaron s 7 óra 5 perckor már a vezetők is a versenyzők is mind ott voltak. Azt mondták ugyanis, hogy már negyed nyolckor indul a vonat. Persze nem indult s képzelhető, mennyire fájt mindenkinek az a negyed óra, amennyivel kevesebbet alhatott.

Végre érkezett az indulás ideje, búcsúzkodás, kendőlobogtatás s az ismerősök, barátok arca már el is tűnt szemünk elől.

Kellemes utazás után érkezünk meg Triesztbe, honnét egyórai pihenő után már mentünk is tovább. Közben mindenki elhelyezkedett az üres másodosztályú fulkében s felkészülve az alvásra várta a vonat indulását. Minden

jól kezdődött, igyekeztünk hamar elaludni. Azonban mire egészen elszenderedtünk volna, borzasztó lárma, sikoltozás, futkosás dobogás hallatszott a folyosóról. Első pillanatra azt hittük, hogy 300 lány érkezett s ez mind a mi fülkénkbe igyekszik. Később csak kiderült, hogy tizenöten vannak. Sajnos ők is Milanóba igyekeztek s így vége volt a jó helynek s így az alvásnak is.

Milanóban négy napot töltöttünk. Társadalmi kötelezettségek, tisztelgés a polgármesternél, a hősök emlékművének megkoszorúzása volt a programon. A társaság igen jól érezte magát és sokat mulatott főleg egymás rovására. A legfőbb szórakozás a kártyázás volt, amelyben az volt a fő, hogy ki tud jobban kiabálni.

tengeri betegségtől. A fülzúgás ellen vattával béleltük ki a fülünket. Elröpültünk a gyönyörű Provence felett. Marseillesben egy órát állt a gép és mindenki rohant reggelizni. Ha eddig nem volt baj, ezután sem lesz kiabáltak a bátrabbak.

Pedig ha sejtették volna a jövőt, egyik sem evett volna semmit sem. Tudniillik olyan viharba keverődöttünk, hogy bíz' mindenkivel forgott a világ. Egyszerre mély csend keletkezett, mindenki lehajtottá fejét a puha támlára s gyorsan igyekezett szundítani, nehogy valami baj történjék.

Végre megérkeztünk s mindenki boldogan mélyet lélekezett a biztos szilárd földön.

Beziers vára a Provenceban.

Genovában csak egy napot töltöttünk, mert másnap repülnünk kellett Barcelonába. Természetesen az út előtt nem evett senki semmit, mert félt a

Barcelonában nagyon kedvesen fogadtak s jól tartottak. Másnap megtekintettük a város nevezetességeit, majd a polgármesternél és az egyik minisz-

ternél tisztelegtünk. A miniszterről ki-
sült, hogy amellet, hogy Catalania leg-
nagyobb költője, ezelőtt három hónap-
pal még 30 évi börtönre volt ítélve s
büntetését töltötte, azonban az új irány
kiszabadította és egyszerre a miniszteri
székbe ültette. Németh James tett egy
közbevető indítványt, amennyiben azt
mondta, hogy talán menjünk el a börtön-
be is és ott is tisztelegjünk, mert
ha holnap kormányváltás lesz, akkor
legalább már előre megtettük a köteles-
ségünket.

hogy jólérezzük magunkat, ez egyálta-
lán nem zavart minket. Egy nap sze-
rencsétlenségünkre kitört a pincér-
sztrájk s sehol nem lehetett kapni,
se enni, se kiszolgálást s így éppen ott
ettünk, ahol lehetett.

— Az elutazás még félőbb volt, mint
az odautazás, mert oly nagyon szakadt
az eső és oly sötét volt, hogy mindenki
azt kívánta magában, jaj bár csak ezen
lennénk már túl, sohasem fogok többet
repülőgépre ülni. Pedig ez még jobb és
kellemesebb út lett, mint az előbbi.

Madrid.

— Mennyi ember irigyel minket,
hogy ennyi szépet és jót láttunk s köz-
ben elgondolja, milyen jó is ezeknek a
gyerekeknek, ott a napsütésben, a szép
kék ég alatt, mennyire le lesznek majd
sülve, mire hazaérnek. Pedig erről szó
sem volt, mert bíz' mi olyanok voltunk,
mint a vészmadarak ezen a túrán, mert
ahova megérkeztünk, ott rögtön beor-
ult és esett az eső. Azonban abban,

Persze erre mindenkinek megjött a
hangja és a Mezei meg a Halasy a vé-
gén már el akarták zavarni a pilótá-
kat a kormány mellől és maguk akarták
vezetni a gépet.

Ugye, Tanár úr, milyen jó egy ilyen
túra, mennyi kellemes, jó dologban van
részünk. Mulatozás, repülés, jókedv,
móka... Sajnos kifelé csak ez látszik,
a kellemes utazás, a szép vidék, a jó

Őszvérfogat Spanyolországban.

élet, móka, ez mind csak úgy az ölünkbe hull. Senki sem gondol arra a mellékes dologra, amiért tényleg kimentünk, a versenyekre, mert hát az egész út bizony csak ezért van, tehát semmi sem fenékig tejfel. — Így tehát megemlítem — csak így mellesleg — az úszóink egy csomó rekordot javítottak s a vízipótlók egy-két győzelmet is arattak ezen az úton, de hisz ezeket úgyis tudja mindenki.

Kedves Tanár úr, a túra utolsó részéről már nem írok, nem is akarom az idejét oly soká lefoglalni s ez a rész nem annyira érdekes. Tehát zárom levelem. Az Ifjú Évek kedves olvasótáborát szívesen üdvözlöm s mindenkinek a jól végzett munka után kellemes szünidőt kívánok; a Tanár urat pedig a közeli viszontlátásig szeretettel üdvözlöm

régi tanítványa:
Bozsi Mihály

Eltűnik egy világ

Úgy látszik, egy-két évtized se kell még, s melyek nevemmel kisbaltám nyomát tíz éven át derekukon viselték: a tűzre jutnak mind a kerti fák.

Utcánkban a cigányok befalazták kegyetlenül egyik kedves kaput; szemétdombnak használják a kutacskát s a kertben tünedez a régi út.

Galambjaim, miket padlásunk tartott, azóta égi ducban szállanak s amikről álmodom: baráti arcok a Temető hasában mállanak.

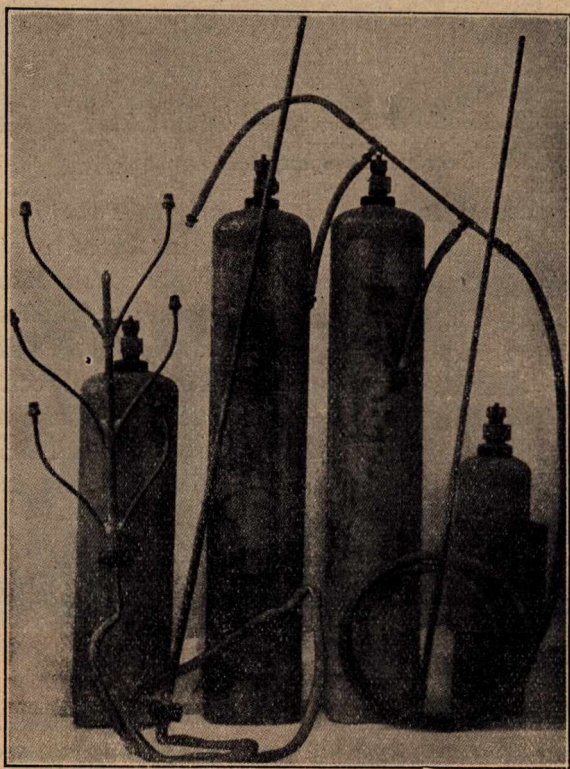
Dicső gyermekkoromból mi marad hát? az egykor friss cementben lábnyomom; évtizedek egymásnak átaladják, míg a várost fel nem veti a gyom.

Jékely Zoltán

GÁZTÁMADÁS

A budapesti Nemzetközi Vásár különböző csarnokai között kétségtelenül annak a háznak volt a legnagyobb sikere, mely a gáztámadás veszélyeit és a polgári légvédelem eszközeit mutatta be. Ma, mikor annyit hallunk a háborus veszélyről és különösen az ú. n. hátország békés polgárait érhető légi és ez-

tek igyekeznek a polgárságot kioktatni a helyes magatartásra ilyen támadások esetén. Ezek a művek a világháború tapasztalatait használják fel. De a háború alatt nem fordult elő, hogy városokat támadtak volna meg ilyen módon; mindig a harctéren küzdő katonák voltak elsősorban kitéve ilyen támadásoknak.

Gázipalack.

zel kapcsolatos gáztámadásról, nincs olyan ember, aki közömbösen haladna el e kérdések mellett. Már a mi országunkban is van a polgári légvédelemnek irodalma, népszerű, olcsó könyvek és füze-

Igy csak elképzelésekre vagyunk utalva, amikor arról beszélünk, hogy milyen is lesz egy ilyen légitámadás. Most néhány képet közlünk arról, hogy milyen formában történt a világháború folyamán

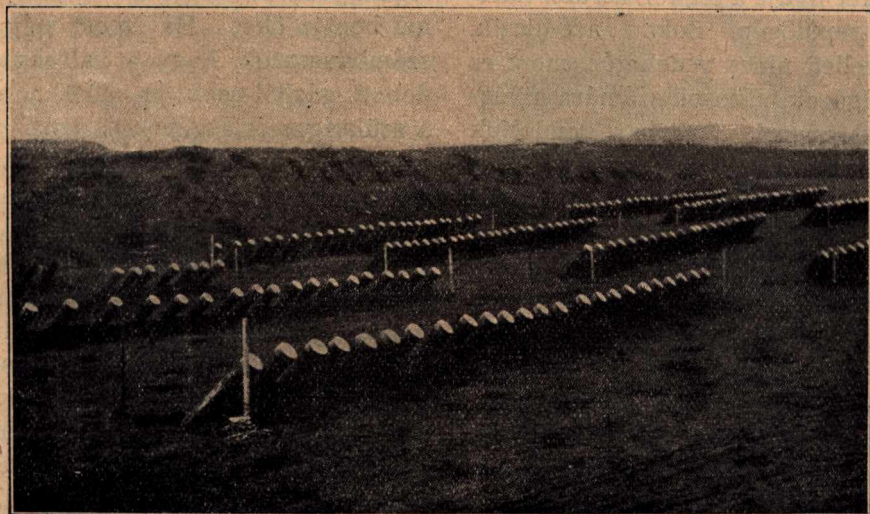

Gázmocsaras terület.

egy-egy gáztámadás. Természetesen azóta már sokat haladt ez az öldöklő tudomány is, de lényegében mégis ugyanaz amardt.

Talán a legnagyobb hatással az ú. n. gázfúvás volt. Ez lényegében azt jelenti, hogy egy bizonyos vonalon több

száz gázpalackot (1 kép) egy, vagy több sorban leástak és egy adott jelre ki-nyitva a kitóduló gázfelhőt a szélre bízták, hogy az vigye az ellenségre. Kezdetben természetesen ennek nagy hatása volt (a németek első nagyobb támadása az „yperi fekete nap” 1915 ápr.), mert

Gázvető-telep.

készületlenül találta az ellenfelet. De ma, amikor minden állam hadserege számol ezzel a veszéllyel és ha azt is tekintetbe vesszük, hogy oly sok kedvező körülmény (terep, szélirány, légköri viszonyok stb.) szükséges hozzá, látjuk, hogy bizony csak elvétve sikerül az ilyen támadás. Hisz bármilyen kedvező is legyen a terep, kisebb mélyedések mindig lesznek rajta s ezek a gázt magukban tartják. Így a hömpölygő gázfelhőt erősen ritkítják. Ezt a területet nevezik gázmocsarasnak (2. kép).

Más módszerek is voltak használatban. A tűzérési gázgránát és a gázakna lövés útján juttatta el a gázt az ellenséghez. Ezeknek előnye, hogy nem szükséges hozzájuk annyi kedvező körülmény. Bemutatunk 3. képünkön egy beépített német gázvető telepet. Ezek a gázvetők egyszerre elsütve gázpalackokat vetettek az ellenségre. Ezekben csak annyi robbanótöltet volt, hogy a palack falát szétvesse (4. kép) s így a cseppfolyós gáz felszabaduljon.

Természetesen még ennél is nagyobb lehetőséget nyújt a legkorszerűbb harc-eszköz a repülőgép. Sokan azt hiszik, hogy ez ellen nincs védekezés, mert ez békés polgárok, városok számára a végpusztulást jelenti. Azonban gondoljuk meg, hogy szakértők is elismerik: ez a módja a gáztámadásnak, inkább a pánik okozással hat, mint pusztító erejével. Hisz ha a nagyhangú hírekkel szemben a józan számokat kérdezzük meg, azt látjuk, hogy az egyik leghatékonyabb gázból, az yperitből, 1 km²-re 10 tonna bombaanyagra van szükség. Tehát egész Budapestet 250 óriásrepülőgép csak akkor tudná hatékonyan elárasztani, ha a város csak lapályon állana, ha sem légvédelem, sem gáztvé-

Felrobbant gázpalack.

delem nem volna s ha a Duna nem foly-
na át a városon. Ugyanis a gázoknak
legnagyobb ellensége a víz, mely azon-
nal bontja őket. Ha most még azt is
számbavesszük, hogy a valóságban le-
dobott gázból csak 30—40% hatékony,
a szükséges óriásgépek száma 600-ra
emelkedik. Amint látjuk tehát általános
pusztulásról szó sem lehet. Ha a lakos-
ság fegyelmezettségét is számba vesz-
szük, mely a pánikveszélyt lecsökkenti,
a százalékszám még inkább kisebbedik.
A veszélyt sohase kicsinyeljük, de oko-
san, meggondoltan szálljunk szembe
vele. Milyen eszközökkel? — kérdez-
hetné valaki. — Ma már mindenki szá-
mára hozzáférhető az ilyen tárgyú kézi-
könyv. Talán egy más alkalommal rövi-
den mi is szólunk róla. *Solymos.*

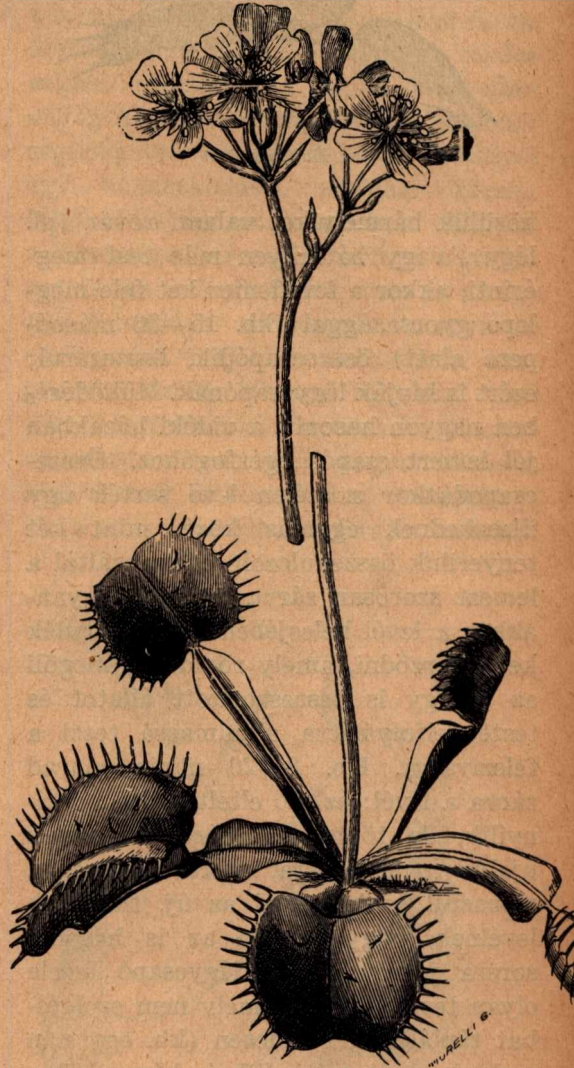
A húsevő növények

Irta: Dr. Sárkány Sándor.

(A képeket a Természettudományi Társulat Igazgatósága bocsátotta rendelkezésünkre.)

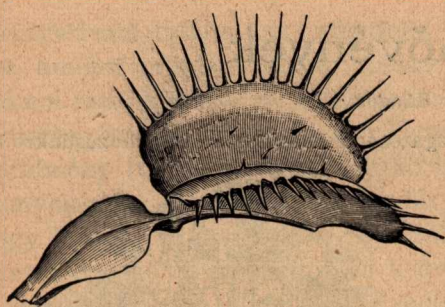
A hazai húsevő növények rövid ismertetése után vegyünk szemügyre néhány távolabb élő növényt. A Spanyol-félsziget nyugati részén és Marokkóvidékén él a *Drosophyllum* nevű növény. 50 cm. nagyra is megnő. Hosszú szálas levelein és virágzati kocsányán számos mirigyszőr fejlődik. Ezeknek egy része rovarok megfogására való ragadós nedvet választ ki, másrésze pedig a rovartestet elbontó váladék fejlesztése mellett az elbontott anyagok felszívására is szolgál.

Másik növényünk az Északamerikából régen ismert *légycsapó* (*Dionaea*) Florida és Észak-Karolina zombékos mocsarainak partját kedveli. A *harmatfűnek* közeli rokona és ahhoz hasonlóan rövid földalatti szárán tőleveleket visel; virágai virágzatban csoportosulva hosszú tőkocsányon helyezkednek el (lásd az 5. ábrát). Nem nagy, kb. 15—20 cm nagyságú növény. Vizsgáljuk meg közelebbről egyik levelét. A lemezszerűen kiszélesedő levélnyelhez egy elkeskenyedő nyaki résszel kapcsolódik a sajátos kialakult levéllemez. Ennek a levéllemeznek jobb- és balfele nem esik egy síkba, hanem 90° -nál kisebb szöget zár be egymással. A lemez szélét 16—20 hegyes sörteszerű képlet szegélyezi; felületén pedig számos vöröses pont figyelhető meg, amelyek bizonyos körülmények között váladékot bocsátanak a levélre. Ezek között a lemez mindkét felének a közepe táján 3—3 rövidebb, hegyes szörképelt helyezkedik el. (6.

5. ábra.

ábra.) Nem is gondoljuk, hogy ezek milyen fontos szerepet töltenek be a légycsapó életében. A levélnek legérzékenyebb részeit képviselik, mert ha

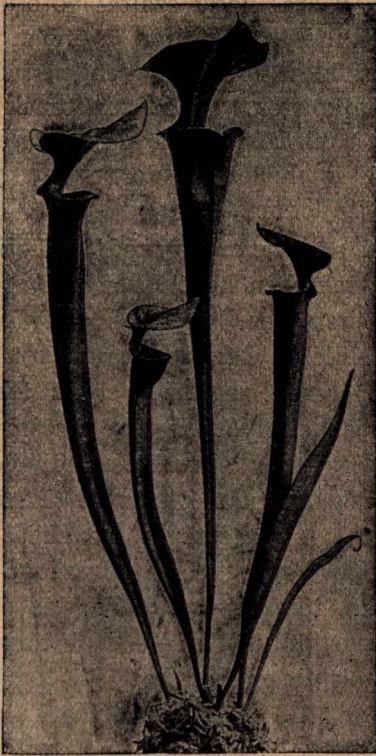
6. ábra.

közülük bármelyiket valami rovar (pl. légy), vagy bármilyen más test megérinti, akkor a levéllemez két fele meglepő gyorsasággal (kb. 15—30 másodperc alatt) összecsapódik, összezárul; ezért is hívják légycsapónak. Működésében nagyon hasonlít a vidéki házakban jól ismert csapós egérfogóhoz. Összecsapódáskor a szélen levő serték úgy illeszkednek egymás közé, mint két tenyerünk összekulcsolt ujjai, ezáltal a lemezt szorosan zárva tartják. Ugyanakkor a levél belesjében olyan váladék kezd képződni, amely rövidesen megöli az amúgy is összeszorított állatot és testét elfolyósítva alkalmassá teszi a felszívásra. Kb. 8—20 napig marad zárva a levél; ez idő elteltével újból kinyílik, de többnyire már nem képes újabb rovarfogásra, mert nemsokára elpusztul és helyt ad az új, fiatalabb levélnek, hogy azután az is hasonló sorsra jusson. Ha a légycsapó levele olyan testet fogott, amely nem szolgálhat táplálékul, rövidesen (kb. egy nap múlva) ismét szétnyílik és készen áll a rovarfogásra; ilyenkor tehát nem pusztul el a levél. A légycsapó sajátságos életmódját sokan tanulmányozták. Megállapították, hogy az apró mirigyszőrök csak abban az esetben fejlesztenek vá-

ladékot, ha előzőleg a levelet valami rovar, vagy hasonló szerves test nedves állapotban ingerelte. Ha pl. egy fa, vagy üvegdarabbal ingereljük az érzékeny szőröket, nem keletkezik váladék, ugyanezt észlelhetjük akkor is, ha öszszeszáradt hús vagy keménytojás darabbal próbálkozunk. Ellenben midőn egy nagyobb fajta legyet, vagy nedves húsdarabot összepréselve magába zár a levél, mirigyszőrei oly sok emésztőváladékot fejlesztenek, hogy a keletkező mennyiség a levélen vágott kis nyíláson keresztül kilenc napig egyfolytában folyik ki. A kiömlő váladékot felfogva, lemérhetjük és különböző kísérletet végezhetünk vele. Ha lakmuszpapírral vizsgáljuk savanyú kémhatást árul el, úgy mint a *harmatfű* váladéka. Ha apró főtt, vagy sült húsdarabkákat, vagy keménytojás-kockákat teszünk bele, azt tapasztaljuk, hogy bizonyos idő múlva teljesen feloldódnak benne, ami a váladéknak fehérjebontó képességét bizonyítja.

Az elmondottak alapján kitűnik, hogy a *légycsapó* levelének lemeze kimondottan rovarfogásra és hús- (vagyis fehérje) emésztésre rendezkedett be; emellett azonban zöldlemezes levélnevel segítségével önállóan is tud táplálkozni.

A légycsapó előfordulási területén, vagyis az Egyesült Államok nyugati részein nagy számban találjuk a *Sarracenia* nevű növényt. Sekély, posványos vizek mentén él. Amint a 7. ábrán láthatjuk tőből eredő, felfelé álló leveleinek egy része nem lemezes, hanem hosszú, karcsú tölcseréket, tömlőket alkot a rovarfogás érdekében; mind-egyik tölcser tetején egy kis fedőlap van. A fedőlap bizonyos fajok esetében

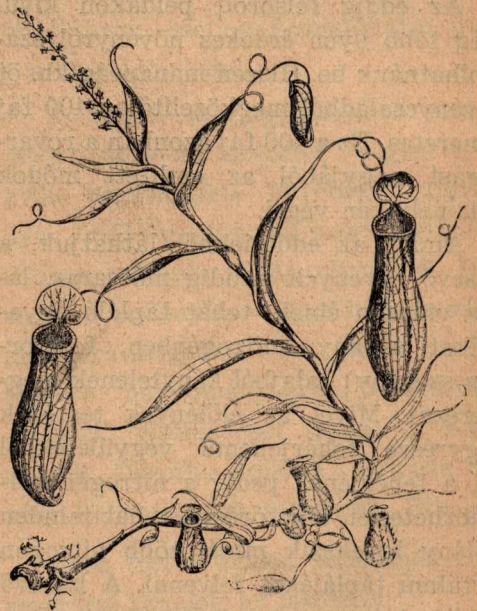

7. ábra.

nyitva hagyja a nyílást és ezáltal az esővíz könnyen bejuthat a belső üregbe, más esetben pedig teljesen elzárja a nyílást. A felgyülemelő esővízben rothasztó baktériumok élnek és ezek a különböző módon bekerülő és a vízben megfulladó apró állatok testét szétbontva, felszívható állapotba hozzák. A vízzel keveredő elbontott és oldott fehérje azután a tömlő falát béleelő vékonyfalú sejtek által a növény testébe jut.

Igen nevezetesek és méltán csodálatot keltők azok a húsevő növények, amelyek a forróégöv (Szumátra, Borneo stb.) hatalmas őserdeiben és mocsaras vidékeiken tanyáznak. Ezek közül a

fák tetején és a fák töve körül élő és gyönyörű színekben pompázó *kancsó-kával* (*Nepenthes*) fogunk megismerkedni. E növénynek is a levelei módosultak rovarfogásra. A levél nyele kiterült levéllemez utánoz (lásd 8. sz. ábrát). Úgy is működik, mert rendes módon táplálkozik, vagyis szerves anyagokból készíti táplálékát a napfény segítségével. Az így kialakult levélnyel egy kapaszkodásra szolgáló kacsba folytatódik és ennek a végén találjuk a kancsóhoz hasonló rovarfogó készüléket. A kancsónak fedele van és virághoz hasonlóan színpompás, a rovarok csalogatása céljából. Rendszerint sárgás-zöld színű, bíboros foltokkal tarkítva; legfeltűnőbb a nyílása körül, ahol egy pereme van, amely nagyon síkos a kiválasztott cukortartalmú váladéktól. Ha a rovar rászáll, vagy rajta mászkál

8. ábra.

igen könnyen megcsúszik a síkos peremen és belezuhan a majdnem félig folyadékkal telt üregbe. A folyadékot egyrészt az esővíz szolgáltatja, másrészt a kancsó belső felületén lévő mirigyek váladéka. Ez a váladék savanyú és fehérje bontó hatású; éppen úgy megemésztí az állati testet, mint akár a *harmatfű*, akár a *légycsapó* váladéka. A kancsóban keletkező fehérjedús oldatból táplálkozik azután a növény. A fiatalabb korú növény sokkal több kancsóval rendelkezik, mint az idősebb. A kancsók nagysága (hossza) általában 10—15 cm. Vannak azonban Kelet-India legforróbb tájain (Borneo őserdeiben) olyan fajok is, amelyeknek a kancsói az 50 cm hosszúságot is elérve olyan széles nyílással (10 cm) és üreggel (16 cm) rendelkeznek, hogy egy galambnagyságú madár, vagy egy kisebb fajta emlős is beléjük juthat és elpusztulhat bennük.

Az eddig felsorolt példákon kívül még több ilyen érdekes növényről számolhatnánk be. Hiszen manapság kb. öt növény családból megközelítőleg 400 faj ismeretes. Ez a 400 faj azonban a rovarfogást nagyjából az említett módok valamelyikén végzi.

Amint az eddigiekből láthatjuk, a húsevő növények mindig mocsaras, lápos vidéken élnek, tehát tápláló anyagaikat sovány (nitrogénben, foszforban szegény) talajból kénytelenek megszerezni. Mivel az élőlények testének nagyrésze fehérjenemű vegyületekből áll, a fehérjének pedig a nitrogén nélkülözhetetlen alkotórésze, tehát minden élőlény igyekszik minél több nitrogén tartalmú táplálékot felvenni. A húsevő növények éppen a talaj nitrogénszegénysége miatt rendezkednek be állat- (ro-

var-) fogásra, hogy ezáltal pótolják a nitrogénhiányt. Emellett azonban zöld testrészeik segítségével rendes módon is táplálkoznak. Tehát nincsenek ráutalva a kizárólagos állati táplálékra. Anélkül is megélnék, de sokkal gyengébben fejlődnek.

Ami a rovarfogás módját illeti, az végeredményben háromféle lehet. Mégpedig lehetséges, hogy a növény egész teste felületén ragadós váladékot fejleszt, melynek segítségével az állatot megfogja, elfolyósítja és azután felszívja. Ilyenkor semmiféle különleges berendezkedést nem találunk. (Pl. *Drosophyllum*.) Lehetséges továbbá az, hogy a levelek egyrésze rovarfogó hólyagokká, tömlökké alakul és az ezekben összegyűlt folyadék által történik az állatok megemésztése. (Pl. *tömlőfű*, *kancsóka* stb.) Végül lehetséges, hogy a rovarfogó berendezkedés a levélnek, vagy bizonyos szőröknek ingerlésre következő mozgásán alapul. Az állati test elbontását azonban itt is az arra szolgáló váladék végzi. (Pl. *harmatfű*, *légycsapó* stb.)

A megfogott állat megölése és elbontása vagy közvetett úton történik (fulladás által, rothasztó baktériumokkal), vagy pedig közvetlen úton, a növény által kibocsátott emésztő nedv segítségével. E váladék legtöbb esetben csak gyengén savanyú és hatásaiban nagyon hasonlít az állati vagy akár a mi gyomornedvünkhöz. Az elfolyósított állati testet az esetek egy részében maguk az váladékkiválasztó mirigyszőrök szívják fel és továbbítják, más részében a felszívást külön e célra szolgáló elemek eszközlik.

Összefoglalva már most az elmondottakat, megállapíthatjuk, hogy a hűs-
evő növények a legfurfangosabb módon
és berendezkedéssel igyekeznek a ki-
sebb-nagyobb állapotokat hatalmukba
ejteni s a szó-szoros értelemben véve
megenni. Ezért egyrészüket ragadozók-
nak is nevezhetnénk.

Tudom közöztetek, kedves olvasóim,
akadnak majd olyanok, akiknek kíván-
csiségát és ismeretvágyát nem fogják
kielégíteni az ide mellékelt vázlatos ké-
pek, mert szemtől-szembe akarják látni
ezeket a növényeket. Tehát megjegy-
zem, hogy nem is olyan elérhetetlenek,
mint azt első pillanatban gondoljátok;
nem kell beutazzátok a fél világot, elég,
ha felkeresitek fővárosunk valamelyik
nagyobb növénykertjét s ott együtt fog-
játok találni valamennyit. Ott fogjátok
majd igazán megérteni és megcsodálni
alkalmazkodó berendezkedéseiket s kü-
lönleges életmódjukat.

Amerikai diákszokások.

A kaliforniai iskolák derűs jókedvét
tükrözi vissza az a kis füzet, melyet
Hollywoodban a Le Conte iskola adott
ki. Fiúk és leányok együtt látogatják,
versenyeznek tanulásban, testedzésben,
de tréfában is. Az iskolai év végén ün-
nepséget rendeznek, bemutatják a zené-
ben, énekben, szavalásban, irodalomban
és történetben elért legjobb eredményt.
Az iskolát végzettek közül egyik tehet-
séges növendék ügyes versben elbúcsú-
zik, visszapillant az ott eltöltött évek

komoly munkájára, de kicsillan a sorok
közül a sok kedves diákélmény em-
léke is.

Az évek folyamán megismerték egy-
mást, ellesték egymás jó és rossz tulaj-
donságait s ezeket szelíd gúnnyal teszik
közzé az évi jelentésben. A névsorban
ott szerepelnek az egyes neveknél ilyen-
féle megjegyzések: X. Lucia elragadó
szép ruhák tervezője akar lenni, a való-
ságban majd szép ruhák viselője lesz
csak, S. Borbála lakásberendező mű-
vésznő szeretne lenni, valószínűleg csak
szobafestősegéd lesz, N. Ryohei faszob-
rász akar lenni, de híres diplomatát sejt-
tenek benne. R. Martson az Egyesült
Államok tenniszbajnokságára készül, le-
het belőle tenniszlabdaszedő a losange-
lesi klubban. N. Helén rádióművésznő
óhajt lenni, esetleg bemondhatja majd
a pontos időjelzést.

A tréfás megjegyzésekkel ellátott
névsor után az intézetet végleg elha-
gyók végrendelete következik ugyan-
ilyen tréfás módon: H. Kenji átruházza
a népszerűségét C. Károlyra, S. Her-
man az erszényét — üres bár, de rágó-
gummira még telik — a jövő évi pénz-
tárosra hagyományozza. D. Zima a
„felnőtt” viselkedését átadja J. Mary-
nak. R. Dorothy öröklí C. Patricia mű-
vészi tehetségének fölöslegét. Stb.

Ilyen tréfás módon búcsúznak el az
amerikai tanulók az iskolától.

Közli: t. d.

Bucsuzunk,

bár csak rövid időre is, kedves előfizetőinktől és olvasóinktól. Búcsúzik az Ifjú Évek szerkesztősége attól a lelkes tábortól, mellyel 10 hónapon keresztül kapcsolatban állott, együtt dolgozott. Köszönjük mindnyájatoknak, hogy jó szívvel fogadtátok és megértettétek törekvéseinket. Nagy örömmel láttuk, hogy sok tartalmas munkával szerepeltek pályázatainkon és ezzel szinte kivettétek részeteket a szerkesztés munkájából. Számos levéllel igyekeztetek ezenkívül is bensőbbé és meghittebbé tenni a köztünk fennálló kapcsolatot. Higyjétek el, ifjúsági lap szerkesztőjének a legnagyobb öröm és egyúttal a legnagyobb jutalom egy-egy ilyen őszinte levél. Ezért a köszönet szavával kívánunk mindnyájatoknak kellemes vakációt, testi és lelki üdülést, hogy 2 hónap múlva ismét felujítsuk a barátságot.

Sok tervünk van jövőre... új regényünk már kész, képanyagunk is szépen fog növekedni. Igyekezzünk majd a napi újdonságokkal, ha lehet, még gyorsabban lépést tartani. De Tóletek is elvárjuk, hogy ki-ki tehetsége szerint rajzoljon és írjon számunkra. Járjatok nyitott szemmel a nyáron, sok-sok érdekes dolgot fogtok tapasztalni, ami mind arra vár, hogy tollal, ceruzával Ti örökítsétek meg. De ne feledjétek el, hogy csak akkor tudunk mindig többet és többet nyújtani, ha Ti is támogattok bennünket abban a törekvésben, hogy táborunk minél jobban növekedjék.

Köszönetet mondunk a Ti nevetekben is minden munkatársunknak érté-

kes támogatásáért s kérjük őket, hogy a jövőben is álljanak mellettünk. Most pedig még egyszer jó bizonyítványt és kellemes nyaralást kíván minden Olvasójának az

IFJÚ ÉVEK

Örök Tihany

Uram, Teneked legyen hála, hála,
Hogy Te Tihanyt teremtesz mindenütt,
S ha akarod: zeng riadó leánya.

Hogy a szirt fokán nem kell némán állni,
Sírásóként hangot hantolva el, —
Hogy lehet még, hogy érdemes kiáltni!

Ugyis fogy a hang — zihál a tüdő —
S ha egyszer mégis felcsap szabadon:
Az Echo úgy kell, mint a levegő.

Mi lenne, ha ránk hullván a setét,
Lezárná mindig nyiló ajkainkat
Nagy, címeres önismeret-pecsét.

Mi lenne, ha hágván hegyormokat,
Szíviünk, a tompán zörgő gyász-szekér
Daccal hurcolna hang-halottakat?

S mi lenne, ha eltünne mindenünnen
Tihany tündére, felül és alul, —
És az utolsó S. O. S. kiáltás
Lábunkhoz hullna — visszhangtalanul.

Reményik Sándor

A megfizethetetlen adósság

*Van egy régi nagy adósságom ...
Egyszer a padok közt sétáltam
S egy pillanatra, hogy megálltam,
Elmélázva vagy elfáradva,
A jobb kezem lehullt a padra.*

*A csend simatükrű tavába.
Gyűrűt egy kicsi zaj sem vágott,
S ekkor egy kicsi kis gyerekkéz
Reásimult az én kezemre
S én onnét egész életemre
Elvittem azt a simogatást,
Mint súlyos terhű adósságot.*

*Azóta a lelkemet nyomja
A kamatok s a tőke gondja
S mert akitől a kölcsönt kaptam
A nagy kapun régen kilépett,
— Talán nem is pillant már hátra —
A követelését ráhagyta
Nyomába lépő sok-sok apró
Barnaszemű vidám baráttra.*

*En törlesztgetem egyre ... most is ...
Simogat a szemem, az ajkam,
Simogat mind a két kezem
S mégis, mégis úgy érzem,
A nagy teher itt van még rajtam.*

*Nincs mód végére pontot vetni,
Nem fogy soha az adósságom
S bármeddig járjak a világon,
Nem bírom soha megfizetni.*

Vathy Elek

KÖNYVSZEMLE

Dickens. Urunk élete. Fordította: *D. Gutí Erzsí.* A könyvdíszeket rajzolta: *Madaras László.* Budapest. Rózsavölgyi és társa kiadása. 106 oldal. Ára: 3.40 P. Csinos, ízléses kiállítású könyv. Szemnek tetszetős, formáinál és képeinél fogva is alkalmas a gyermek kezébe. Evangéliumi tartalmánál fogva még inkább. A nagy mesemondó ezzel az írássával gyermekeit óhajtotta közelebb vinni életük megváltójához s azzal a kedves közvetlenségével, szeretetének gyermeki, őszinte melegségével, amellyel megírja Jézus életét és tanítását Lukács evangéliuma szerint, bizonyára elérhette a célját. Nem kívánta nyilvánoságra hozni ugyan művét, mert azt örökségképpen csak gyermekeinek szánta, de leszármazottai, kik Dickens e remekművét a nagyvilág gyermekeitől nem tudták elvonni, nem ártották. Dickens szellemének. A szülők hasznosan forgathatják, piciny gyermekeik életében is áhitatos tiszteletet válthatnak ki Krisztus iránt.

Kalmár Gusztáv. Lángoló tengerek. Ez a könyv a óceánok világtörténete. Egyének és országok sorsát, illetve sorsdöntő pillanatait rajzolja meg hűséggel és izgalmasan. Megismerjük belőle tengerek hőseit, a kalózokat, a felfedezőket, az angol és holland világbirodalomnak nagy tengerészeit, a világháború legendás hajóskapitányait. A könyvben az élet, a tenger bírásának filmdrámája pereg le előttünk s minden kis történetből a boldogulásért küzdő ember akaratának, ideg és izom munkájának tanúsága tör felénk. Mindez pompás előadó művészettel van elénk

állítva. A könyvet *Gyulai Ádám* illusztrálta s a Királyi Magyar Egyetemi Nyomda adta ki. Ára: 3.80 P.

Dr. Mező Ferenc. Olimpiai kalauz. Szerzője az amsterdami olimpiáson a szellemi olimpiai bajnokságot nyert *Az olympiai játékok története* c. művével. Ebben a művében első könyvének kiegészítése képpen az újabb olimpiai játékok történetét írta meg. Szóban és képen bemutatja az ókori olimpiai játékok színhelyét, azután felvázolja, hogyan éledt fel az érdeklődés újabban az olimpia iránt. Sorra veszi az eddigi új olimpiászokat s közli az eredményeket.

Könyve nélkülözhetetlen szakértőnek éppenúgy, mint a sportban kevésbé járatosnak, mert megbízható munkát kap a kezébe. A táblázatok megmutatják, hogy vívóink érték el eddig a legszebb eredményt s utánuk jönnek az úszók. Büszkék lehetünk, hogy világ vagyunk. A könyv ára: 2.80 P.

A Miatyánk képekkel. A Luther Társaság díszkiadásban adta ki a *Mi Atyánkot*. Finom papíron, izléses kiállításban, szép képekkel illusztrálva jelent meg kis füzet, mely Luther *Mi Atyánk* énekét közli ifj. *Szász Béla* művészi fordításában.

Anekdóták és tréfák

II. József és a nemesek.

A „kalapos király” nagyon szerette a népet és mikor trónra lépett, sok olyan intézkedést tett, amellyel annak helyzetét javította. A bécsi császári keretet, ahová azelőtt csak nemes ember léphetett be, megnyitotta mindenki számára. A nemességnek nem tetszett ez és panaszra mentek a császárhoz, hogy most már ilyenformán nincs olyan hely, ahol maguk lehetnének, ahol csak velük egyenrangú fordulhatna meg. Az emberszerető császár azonban nevetve utasította vissza a panaszt:

— Ha én mindig a velem egyenrangúak társaságában akarnék lenni, akkor állandóan a kapucinusok kriptájában kellene tartózkodnom, ahol az őseim nyugsznak.

A helyettes.

Mark Twaint, a híres amerikai író meghívta egyszer egy milliárdos, hogy

töltsön a kastélyában néhány napot. Együttal azt a kívánságát is közölte a kisére, hogy küldje meg neki összegyűjtött munkáit tiszteletpéldányképen ingyen. A meghívásra így felelt az író:

Igen tisztelt Uram!

Nagyon köszönöm szíves meghívását s a műveimre való kívánságát is. Sajnos, én magam nem rendelkezem egyetlen példánnyal sem, asztalának gyönyöreit pedig nem tudom élvezni gyomorhajom miatt. De hogy meg ne sértsem, e levéllel egyidőben feladtam becses címére egy papagályt. Ez könyv nélkül tudja minden művemet. Legyen szíves gondjaiba venni. Megeszik mindent.

Szíves üdvözlettel: Mark Twain.

U. i. Ha vonakodnék megszólalni, kétszerezze meg a napi húsadagját.

A magyar népdalgyűjtésről.

Amikor először gondoltam arra, hogy népdalgyűjtésről kellene írnom, önkénytelenül is az jutott eszembe, hogy diaktársaim ismerik-e igazán hazánk egyik drága kincsét, a magyar népdalt?! Mert könnyű azt mondani: „Ismerem”. Számtalanszor megtörténik az a sajnálatos eset, hogy amikor fölkerünk valakit egy szép népdal éneklésére, rázendít egy agyoncsépelet „műdalra”. Egy olyan nótára, mely meg sem közelíti a mi népdalainkat. Igaz, sok a hasonlatosság a műdal és a népdal között, de annyi mégse, hogy ha valaki ismerné a népdalt, ne tudná azt megkülönböztetni a műdaltól. A magyar népdalt egészen más csillagzat szülte, mint a műdalt. A magyar népdal ezeréves történelmünk hű zenei tükörképe. Megláthatjuk benne nemzetünk egész küzdelmét, fájalmát, győzelmét, keserűségét és tragédiáját. És ez érthető is. Hiszen a magyar népléleknek ez a világszép alkotása, e csodás zene, együtt keletkezett és fejlődött a magyar néppel és a magyar nyelvvel.

Sajnálatos tény, hogy a magyar népdalt csak az 1800 körül megindult gyűjtő munka kezdte feltárni! Ennek főoka abban keresendő, hogy népdalainkról csak nagyon kevés írott emlékünk maradt. Így tehát kénytelenek voltak a kutatók faluról-falura járni, és ezen a fáradságos úton szedni össze azt az anyagot, amelyet ma megismerhetünk. Az újabb gyűjtőmunka vezére Bartók Béla, a kiváló zenész, aki társaival együtt nem kímélt semmi fáradságot a népdal érdekében. Az ő előadásainak

felhasználásával szeretném most én is a népdalgyűjtés munkáját elmagyarázni, hátha a vakációban kedvet kap rá valamelyik diaktársam.

Amikor már elhatároztuk, hogy a vakáció napjait népdalgyűjtésre fogjuk felhasználni, elsősorban is felkészülünk. Felkészülünk pedig azért, mert csak úgy gyűjthetünk, ha már megfelelő tapasztalataink vannak. Legelőször is átolvasunk olyan műveket, melyek a népdallal és annak gyűjtésével foglalkoznak.

A felkészülés után pedig elmegyünk a kiszemelt, lehetőleg nem város közelében fekvő vidékre, és megkezdjük a gyűjtést. De a kivonulás sem történhetik akármikor. Legjobb, ha aratás és a nyári mező munka után megyünk el, mert a falusi népnek akkor van a legtöbb ráérő ideje. Arra is vigyázzunk, hogy a legtöbbszór városi emberekkel szemben bizalmatlan falusiai szívesen fogadjanak bennünket, mert ellenkező esetben nem igen közlékenyek és nem veszik szívesen azokat a kérdéseket, melyeket fölteszünk. Legjobb, ha öregasszonyokat kérdezzük ki, mert azok megbízhatóbbak, mint a férfiak, és többet is tudnak. Ők legyenek az ú. n. „nótafák”. Ezeket a nótafákat lehetőleg világosítsuk fel munkánk útjáról és mibenlétéről. Említsünk nekik olyan igazán régi nótákat, melyek hallatára előttük is világos lesz, hogy tulajdonképpen mit kívánunk tőlük. Ha ezt nem tesszük, akkor bizonyos, hogy majd olyan nótá-

kat fognak előadni, mint például: „Ezt a ke-
rek erdőt járom én...”

Amikor már össze tudtunk gyűjteni egy bizonyos anyagot, akkor következik tulajdonképpen munkánk legnehezebbik része; a forráskutatás. Kikérdezzük az illető nótafát honnan, vagy kitől tanulta a dalt? Akitől tanulta él-e még? Sokan tudják e dalt? Milyen fajtához tartozik a dal? Stb., stb. Számtalan adatot gyűjthetünk már magáról a dalról is... A kikérdezés természetesen nem folyik le oly egyszerűen és simán, mint azt papíron is lehet mondani. A nótafának elsősorban is időt kell engednünk a gondolkodásra. Másodsorban kérdéseinket mindig egyenként kell föltennünk, mert különben az illető megijed a ránehezédő sok kérdéstől, és avval fog minket elhárítani:

„Nem tudok én már arról.” Legyünk tehát mindvégig türelmesek és várakozóak, és meglátjuk a „türelem eredményt terem!”...

Ha vakációnkat avval fogjuk bevégezni, hogy munkásságunk meghozta eredményét, akkor magunk is örülni fogunk, mert az a tudat fogja lelkünket és egész valónkat betölteni, hogy időnket nem fecsértük el haszontalanságokkal, hanem országunk, nemzetünk kultúrája emelése érdekében használtuk fel azt. Ha majd egykor előttünk fekszik munkánk gyümölcse, akkor bátran elmondhatjuk magunkról: „*Mi is a nemzet napszámosai vagyunk!*”

Káncz Ernő V. o. t. liceumi tan.

Sopron.

A TOLVAJ

Irta: Bruoth János.

Az Ifjú Évek elbeszélés pályázaton harmadik díjat nyert.

át bizony lopják a fát fiatal úr — folytatta a kocsisgazda a megkezdett beszélgetést.

Ezek az eszmecserék mindig az istálló előtt szoktak lezajlani este,

mikor a tanyában az állatok etetése, itatása befejeződött. Ilyenkor a kocsisok, gulyások összeülnek és megtárgyalják a napi eseményeket. Előkerülnek a régi történetek, tréfák. A nyári szünetben néha én is lementem hozzájuk és belevegyültem a világ sorának megtárgyalásába. Egy ilyen alkalommal mondta a gazda a főntebbi hírt, hogy lopják a fát. Bennem persze mindjárt fölébredt a kalandkeresés vágya és harciasan szóltam:

— Az ördög vinné el a gazember bandát, majd elballagok holnap hajnalban az erdőre és kitekerem a nyakát annak, akit elfogok.

— A' bizony jó lesz — mondta a gazda —, mert már jó volna egy kicsit megijeszteni őket. Ha így megy tovább, elhordják az erdőt!

— No majd kimegyek puskával — válaszoltam — aztán ember legyen, aki szembe mer szállni velem.

— Hát csak tessék elmenni, oszt elfogni egypár gazembert — felelte nevetve az.

— Na hát akkor gyerünk vacsoráznunk és lefeküdni, mert nagy munka vár ránk holnap — fejeztem be ezután a beszélgetést.

Másnap hajnalban ébresztő-óráj jóvoltából fölébredtem. A fölkelés meg lehetőszen nehezen ment. Végre is erőt

vettem álmoságomon és ott hagytam a jó puha ágyat. Felöltöztem. A sarokból elővettem a puskát és így felfegyverkezve úgy gondoltam, hogy az ördögtől sem ijednék meg, nemhogy néhány fatolvajtól. Kimentem. Kinn még sötét volt. Csend honolt az egész pusztán. Kelet felől már kezdett némi fény derengeni.

A puskát megvizsgáltam, hogy nincsen-e megtöltve, nehogy, ha ijesztesképpen valakire ráfogom, esetleg elszüljön és valami véres galibát okozzon. Üres volt, megnyugodtam.

A hegygerincre kapaszkodtam föl, onnan akartam az erdőt megközelíteni. Úgy gondoltam ugyanis, hogyha esetleg valakit észreveszek a hegyoldalban fekvő erdőben, jobb lesz fölülről szaladni le, mint fordítva.

Fölértem a gerincre, itt kissé megálltam, körülnéztem, hallgatóztam. Lenn, alattam az erdőből, hol még teljesen sötét volt, halk hangok törtek elő: az erdő hangjai. Csak lombsusogás, álmukból fölújuló madarak mozgása, egy-egy éjjeli madár, vagy rovar röpte zavarta meg körülöttem az éjtszakát. Mindenütt csend, csend.

Tovább mentem. Halkan lépkedtem, nem akartam és nem mertem ezt a fenéges csendet megzavarni.

Elértem a kanyarodóhoz. Itt az egész hegyvonulat balra fordult. Az itt kezdődő erdőrész volt az a bizonyos tolvaj látogatotta hely. Ide nem látni el a pusztából, tehát bátran garázdálkodhatnak a szomszédos falvak „jobbjai”.

Közeledtem már a végcélomhoz. Egy kis völgyet szemeltem ki a leshelynek. Innen jó kilátás nyílt minden felé,

ahonnan azokat a bizonyos nem szívesen látott vendégeket várhattam. Egy bokor mellett letelepedtem.

— No innen pompásan elláthatok jó messzire — állapítottam meg magamban —, de ügyes ember lesz az, aki engem itt észrevesz.

Végigdőltem a puha magas fűvön. Ez a hely nem volt legeltetve, szép fű nőtt és pompás fekvés esett rajta. Így feküdtem egy darabig. Később fölültem és körülvizsgáltam a terepet, majd semmi gyanúsat nem észelve ismét visszaheveredtem. Azután így ment egy darabig, hol ültem és kémleltem a távot, hol meg feküdtem és élveztem a kellemes nyári hajnali levegőt, a csendet.

Már egészen kivilágosodott. A távoli faluban ugattak a kutyák és kukorékkoltak a kakasok. De tolvajnak nyoma sem látszott sehol.

Már kezdtem dühös lenni, hogy hiába jöttem ki ilyen korán és így neki-készültem a fogásnak.

De hopp! Mintha válasz akart volna lenni ezenbéli gondolataimra, egy száraz ág roppanását hallottam mögöttem az erdőben. Meglehetősen csodálkoztam, hogy kerülhetett ide valaki, ki játszhatta ki az én „éber őrségemet.”

— Hm, hm, furcsa — morfondíroztam magamban, mert nem láttam semmit. Már-már vissza akartam telepedni, mikor, mintegy biztatásképpen, hogy: „Kedves fiam, jó lesz biz’ azokat a gyanús neszeket tüzetesebben megvizsgálni”, ismét roppant az avar.

— No már semmi kétség, ott jár valaki — szegeztem le röviden a tényeket és támadásra készültem.

— Puskát kézbe! — adtam ki az utasítást magamnak és neki indultam a bizonytalanságnak.

Lépek egyet, semmi. Lépek kettőt, semmi.

— Pedig tisztán hallottam, hogy ott valaki járkált, — dühösködtem az eredménytelenség miatt. Beljebb léptem, megint semmi.

— Hát ez mégsem járja? — fakadtam ki végre, — mi a...

De tovább már nem mondhattam. Egy bokorból kiugrott és vágatott a gerinc felé egy — nyúl. Igen, egy közönséges nyúl. Ennek az állatnak a megjelenése csordultig töltötte keserűségem poharát.

— Hát ez, ez bolondított engem — ordítottam és elkeseredetten vágtam a puskát a vígan loholó tapsi után.

— Ez az én szerencsém, — keseregtem azután visszaülve a helyemre. — Ezek a tolvajok megszagolták, hogy én ma kijövök és otthon maradtak, s most jót nevezhetnek a markukba.

Így morgolódtam egy darabig elkeseredve a kudarcról. Azután folytattam örökösemet. De már végkép lettem minden reményről. Néztem előre, jobbra, néztem balra. Seholy semmi, de semmi. Végül hátra felé fordítottam a tekintetemet. Csak épen megszokásból, minden remény nélkül.

És íme! Az erdő mélyén egy imbolygó, közeledő alakot vettem észre.

Jött, jött nyugodtan. Én meg még jobban bebújtam a bokorba és figyeltem. Valóban, egy ember volt. Kétségtelenül az. Közeledett. Már azt is kivehettem rajta, hogy fején kalap van és vállán hoz valami bot félét, de a vége csillogott: vas volt.

— Fejsze lesz az — gondoltam. — No, megállj, gazember, teszek róla, hogy ma ne használd.

Az bizony nem nagyon törődött semmivel. Csak jött, jött rendületlenül. Arcát azonban nem láthattam, a kalap mélyen a szemébe volt húzva.

— No nem baj, majd megállapítom egészen közelről, ha elkaplak, — gondoltam bizonyos vérszomjas megleléddéssel.

És föltűnt a képzeletemben, micsoda nagy érdemeket szerzek azzal, ha elfogom ezt az alakot. Megjelent gondolatomban édesapám arca, amint büszkén megdicsér hősiességemért. Hogyne, hiszen ez veszélyes kaland, amire vállalkoztam. Mert ki tudja? Fejsze van a csirkefogónál és könnyen kaphatok egy...

— De mi ez? — Az emberem furcsa dolgokat művelt ez alatt, míg én a jövőmet ilyen szépen festettem le magam elé. T. i. ahelyett, hogy, mint vártam, fát kezdett volna vágni, egy bokor előtt megállt, majd nézelődött egy darabig és... és eltűnt a bokor mögött.

— Hát az mit csinál ott — csodálkoztam. Majd arra néztem, ahová ő nézett, balra, le az erdő aljába.

— Ahá, értelek öreg, — az erdő széle felé közelgett egy ember, ettől ijedt meg a tolvaj.

— Biztosan a kerülő lesz az. Ha, ha, ha. De nem ő, majd én, akit nem vársz, én foglak elcsípni, barátocskám. — Ezzel talpra ugrottam. Itt volt az idő. Cselekedni kellett.

Lassan megindultam a bokor felé, ahol a „favágóm” eltűnt. Óvatosan lépegettem, de hiába. Mindig akkor történik valami, mikor az ember legke-

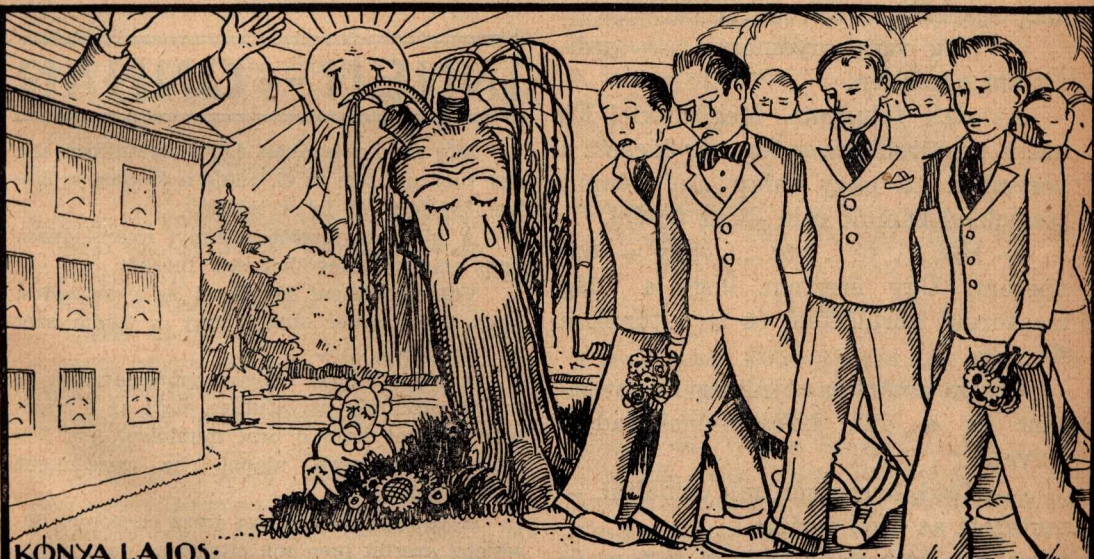
vésbé szeretné. Ráléptem egy száraz fa-
 ágra, reccs. Akkorát szól (nekem leg-
 alább akkor úgy tetszett), mintha egy
 ágyút sütöttek volna el közvetlenül a
 fülem mellett. Hamar leguggoltam egy
 bokor mögött. Így gubbasztottam egy
 darabig lélekzet visszafojtva. A szívem
 meg úgy dobogott, mintha valami né-
 ger törzs tam-tam dobja szólna. A lá-
 bamba kezdett a görcs beállni, a hátam
 közepe viszketni. Az orromra egy légy
 szállt és ott mászkált nagy nyugodtan.
 Ennyi kín egyszerre! Ha az a sok „jó-
 kívánat,” amit a kétségbeesetten össze-
 szorított fogsorom közül erre az em-
 berre bocsájtottam, beteljesült volna,
 akkor irtózatossá kínok közt halt volna
 meg a lábaim előtt. Végül azonban nem
 bírtam tovább. Fölálltam.

— Lesz, ami lesz, hátha nem is hal-
 lotta — gondoltam magamban. És csak

ugyan, semmi sem mutatta, hogy észre
 vett volna valamit. Megkönnyebbülten
 sóhajtottam. Tovább lopóztam s köz-
 ben a haditerven gondolkodtam:

— Megkerülöm, azután hátulról
 majd előlépek és nyugodtan, (hogy a
 méltóságomat megőrizzem!) rászólok:
 „Jó napot, kedves barátom, hát maga
 mit csinál itt?” Erre az fölugrik. Ré-
 múltan rámnéz. Persze. Hátulról kapja
 a meglepetést, mikor előlről várja.

— Pompás lesz — majd elfütyen-
 tettem magam az örömtől. — Az majd
 hebeg, én meg megsemmisítő pillantás-
 sal végigmérem. Esetleg majd próbál
 elmenekülni, de résen leszek! Leütöm,
 mint a kutyát — kezdtem elvakulni a
 vérmes reményektől. — De nem, nem
 bántom, hanem bekísérem a pusztára.
 Ott az emberek majd fölismerik és az-
 után följelentjük. De hátha védekezni

KÖNYVLAJOS

Ballag már a vén diák . . .

fog? — próbáltam cáfolni magamat. Nem fog — kergettem el magamtól ezeket a gondolatokat — nem, hisz itt a puska!

Közben odaértem. Néztem az embert. Csak egy nagy, aránytalanul nagy kalapot láttam belőle, ami egészen a föléig takarta a fejét. A teste többi részét elfödte a bokor. De éppen a kalap, ez tetszett nagyon ismerősnek.

— Honnan, — gondolkoztam, — de nem jutott eszembe.

— Ahá, megvan! — jutott eszembe. Édesapámé volt. Már meglehetősen rossz volt, ezért nem hordta. Biztosan elajándékozta ennek az alaknak. Az a tény, hogy egy ismerős, akivel jót tettünk, jön ide lopni, még jobban felbőszített. Holmi keblen melengetett hálátlan kígyó jutott eszembe stb.

Ennek a tudata minden méltóságérzetemet elfelejtette velem és a puskát magasra tartva, előreugrottam:

— Meg vagy, nyomorult! — ordítottam bőszerűen.

Az alak fölugrott. Megfordult! Én hátra tántorodtam, a fegyver kiesett a kezemből. A nagy kalap alól rémült szemekkel bámult rám — az öcsém.

— Hát... te... te... vagy — da-dogtam. Úgy éreztem, hogy a világ megfordul körülöttem és én eltűnök a föld alá.

Öcsém arcáról az ijedtség hamar eltűnt és a düh kifejezésének adott helyet.

— Nézd, te szamárral, mit csináltál, — mutatott az erdő aljába.

Az az ember, akit jönni láttam és akit öcsém nézett, most megállt. Gyanakodva nézett az erdőbe, megfordult és másfelé folytatta az útját. Világos-

ság gyúlt az agyamba! Ez az ember, akit én kerülőnek néztem, volt a tolvaj, akit hajnaltól várok epekedve. S most, a kiáltásomra gyanút fogott és a szépen előkészített kelepcéből kisétált.

Öcsém aztán elbeszélte a homályos pontokat, t. i., hogy hogyan került ide és mit akart itt:

Ahogy fölkeltem, ő is fölébredt és mivel nem tudott elaludni, kis idő múlva jött nekem segíteni. A kalapot (tényleg az édesapámé volt, nem ajándékozta el ugyan, hanem eltették), azért tette a fejére és a baltát is azért hozta, hogy ha valami gyanús ember meglátná (t. i. a tolvaj), hát azt gondolja róla, hogy „kolléga”.

Bizony, a hazatérés meglehetősen hosszú orral történt, azt mondanom sem kell. A mai napig nem „dicsekedtem” még senkinek arról, hogyan fogtam én a nyári szünetben — tolvajt.

INNEN — ONNAN

Míg a mi mérsékelt égövi erdeinkben alig egy tucatnyi féle fa él, addig a trópusi erdőkben 500-féle fát lehet találni.

A platánfa levelében annyi hydrociánsav van, amennyi megölhet egy fecskét.

Villámhárítóval látják el az évszázados, híres fákat Amerikában, hogy a villám szét ne hasogassa őket.

A teljes Bibliát 140-szer másolhatná le 40 éves hivatalnoki pályafutása alatt az a tisztviselő ember napi 5 órai munkával, évi 280 munkanapot véve alapul, ha percenként 35—36 szót ír le.

A vad gránátalmában orosz vegyészek kísérletei szerint igen sok citromsav van, majdnem annyi, mint a citromban. Transzkaukázus hatalmas síkságain tömérdek mennyiségben terem a vad gránátalma.

P. F.

TARTALOMJEGYZÉK

	lap		lap
Vezércikkek, elmélkedések:		Zsengék:	
Az igazi megtérés. Weiszer Gyula	258	A tolvaj. Bruóth János	312
Beköszöntő. (=)	24	Egy jó nap. Bruóth János VII.	252
Búcsúszunk	308	Fehér karácsony. Koppányi Imre	189
Csendes napok. Ittész Mihály	257	Csengéstelen rímek. Nagy Ilona (+)	218
December. K. A.	97	Miért? Kónya Lajos	280
Győztünk! — Elbuktunk.	289	Munkás dal. Jánossy István	284
...és a háború. (Közli: Urbán Ernő)	292	Naponként	248
Huj, huj, hajrá!	1	Színek	248
Idegen tollakkal ékeskedni. mj.	161	Valld be bűneidet. Nagy Ilona (+)	218
Megsúgom nektek. Gáncs Aladár	13	Cserkészúton Mohácstól Sopronig. Kónya Lajos. (A szerző rajzaival.)	26, 56
Mi történnék? Zyl.	33	Beszéljünk magyarul. Rohosy György	316
Névtelen olimpikonok. -tán	193	Nagyveleg rajza. Görög Tibor	152, 185, 219
Olvasóinkhoz! (=)	51	A népdalgyűjtésről	311
Sopron is üzen. Csaba József	66		
Ügy-e, nem igaz? S. L.	129		
Elbeszélések:		Mit szól hozzá a Biblia:	
A fehér ló. Falusi kép egy felvonásban.		Minden számban:	
Irta: Hamvas József. (Képek: Elischer Gyula, VIII.)	135	5, 43, 78, 99, 171, 197, 233, 259, 291	
A film születése. Cinereus	213		
A legelső. Laki Tibor	166	Versek:	
A Szilaj halála. Gyallay Domokos	44	A bronzszobor. Kutas Kálmán	36
Esetek András bácsiról. Tóth László	69	Akác-sor ősz utólján. Reményik Sándor.	
Gyelmis Gerő utolsó karácsonya. Szántó Róbert	102	(Kép: Kónya Lajos)	65
Haldoklik a fejedelem. Kovács Klára	230	Alkonyi dal. Weöres Sándor	130
Hőscincér-vadászaton. Molnár János	40	A lányok. Telek. (Kép: Elischer Gy.)	181
Köszönöm, nem dohányszom. Laki Tibor	241	A megfizethetetlen adósság. Vathy Elek	309
Masaryk és a bisztricskai bacsa. Maróthy Jenő	9	Anyám. Szántó Róbert	17
Rabvásár. Gyallay Domokos	201	Álomúton. Mislai István	196
Szerenád. Molnár Aladár	267	Börtönlátogatás. Solt László	262
Vigyázz, Petrovics. Hamvas József	2	Decemberi krónika. Telek	114
		Elindultam keresni a tavaszt. Mislai István. (Kép: Szegő Miklós)	199

Eltűnik egy világ. Jékely Zoltán	299
Elvégeztetett. Reményik Sándor	230
Égi való és földi mása. Szigethy Lajos	104
Harci készülődés. Telek. (Kép: Kónya L.)	86
Heine költeménye a magyarokról	35
Hóesés Pesten. Dr. Győri Aranka	131
Indulókhoz. Bakó József	46
Itt a tavasz. Telek	243
Karácsony este. Mislai István	104
Kelj fel és járj! Reményik Sándor	98
Két gyermekkori álom. Jékely Zoltán	183
Kupa-mérkőzés a IV. B) és IV. A) között. Telek	53
Májusi kirándulás. Telek. (Képek: Hur-san Pál)	274
Nagypéntek	225
Örök Tihany. Reményik Sándor	308
Ősz. Vathy Elek	68
Pató Pali történelemből felel. Telek	81
Rigó az iskola-ablakban. Vathy Elek	163
Szeptember elején. Telek	22
Történelem-tanuláskor. Bakó József	12
Vakációra — vakációról. Telek. (Képek: Kónya L.)	148—149
Vallomás. Csaba József	35
Vége a farsangnak. Telek	215
Vidéki állomás. Weöres Sándor	130
Pályázatunk díjnyertes versei: 122, 123, 157	

Ismeretterjesztő cikkek:

A húsevő növényekről. Dr. Sárkány Sándor (számos képpel)	276, 303—307
Angolok Buda visszafoglalásánál. Endrődi Frigyes	294—95
A síugrásról. Vermes	145
Az óbudai evangélikus templom. Dr. Győri Aranka	162
Az ötvenéves automobil. Ki.	142
Az Úr Jézus szülőföldjén. Horváth Károly	226, 264
Árva gólya áll magában. L. E.	82
Gáztámadás! Solymos	300
Hogyan is állunk az úszó szigettel. Solymos. (Képekkel)	216
Időjósító fényképek. L. E.	108
Mély tengerek világa. Solymos. (Képekkel)	260
Miért lehet motor nélkül repülni? Ki.	6

Regula falsi. Dr. Bukovszky Ferenc	270
Roncsoló termeszék. Dr. K. A.	205, 234
Téli halászat a Balatonon. Solymos	174
Vér és arany küzdőtere. K. I.	15

Ütleírások:

Bolyongás a határok mentén. Dr. Zelenka Margit	47
Gyalog, autón, vasúton. Vieszt Zoltán	249, 281
Mátra—Aggtelek—Bükk kirándulás. Gypay Magda	88, 118

Megemlékezések:

A kétezeréves Horatius. (—)	37
Báró Kemény Zsigmond. Halálának 60-ik évfordulója alkalmából. Dr. Ruhmann Jenő	100
Fahrenheit. Dr. V. L.-né	279
Gáncs Aladár. D. L.	131
V. György. Jánossy István	164
Liszt Ferenc jubileuma. (==)	132
Megemlékezés Berzsenyi Dánielről. Dr. Zelenka Margit	172
Október hatodika	35
Rudyard Kipling. Solymos Ernő	194

Vegyesek:

A döntő élmény. Elmondja: Dr. Luther Márton	34
A jámborság kis szótára. Hiercus	139
A kis diák és az abesszin háború	254
Anyai szeretet. Dr. K. A. (Kép: Szegő Miklós.)	79
A spalai jamboree. Nagy János	74
A 14 éves Conroy Patricia levele Hollywoodból	284
Az egészségügyi kiállítás. Elischer Gyula	105
Igen tisztelt Főszerkesztő úr!	25
Jó tanácsok. Dr. Siftár Kamilla	116
Magyar Játékszín. V. E.	200
Skandinávia keletkezése. K. I.	198

Regény:

E világ fényessége. Irta: Hamvas József. (Képek: Kónya Lajos.)	29, 60, 91, 124, 158, 191, 223, 255, 285
--	--

	lap		lap
Sport:		A német „Thermikus” nevű gép	7
A Klebelsberg-kupa mérkőzések Brüsszelben. Bozsi Mihály	18	A rajzpályázaton III. díjat nyert kép	266
A leggyorsabb sprinterek	50	A retékág egyik új mellékjárata	119
A vízipólóról. Bozsi Mihály	244	A sankt-moritzi olimpiai sánc keresztmetszete	145
Befejeződtek a téli olimpiai játékok. M. I.	214	A saroklikban fordítják a vezérrudat	176
Bozsi Mihály levele.	296	A Schneeberg	251
Főiskolai játékok Budapesten. Bozsi Mihály	83	A sízők paradicsoma	179
Kik képviselik a magyar színeket a téli olimpiai játékokban. M. I.	179	A soproni ev. templom	68
		A tivoli Este-villa szökökútja	39
		A trianoni földalatti határ vasrácsa	121
		A Vág gyönyörű völgye Trencsén várából	75
		Az Aggteleki Baradla-barlang egyik részlete	120
		Az első jeles	10
		Az első négyes	11
		Az 1933. évi rhöni versenyen az időtartamban győztes repülőgép	6
		Az óbudai ev. templom	162
		Ádua Felső-Abesszíniában	16
		Április (Kónya L. rajza.)	254
		Balatoni halászhok	175
		Berzsenyi Dániel	173
		Berzsenyi Dániel szülőháza	172
		Betlehem	229
		Boldogkő vára	48
		Cseppkőalakulatok az aggteleki barlangban	118
		Cseppkő-csoportok	119
		Cseppkőóriás az Almási zomboly fenekén	120
		Dr. Luther Márton	34
		Daimler egyik első gépe	142
		Egyik első Benz-gép	144
		Fénykép a lányok kezében, Párbaj. (Hursán Pál rajzai.)	214, 215
		Földi malac	239
		Fűzér vára	47
		Golgotha. Feszty Árpád	232
		Gomba-alakú természet-fészek	237
		G. Müller siugrása	146
		V. György	164
		Hangverseny Liszt lakásán	134
		Háromkalapos természetfészek	206
		Hívnak a karácsonyi harangok	97
		Horatius (Gemma-kép.)	39
		Horatius az osztályban. Kónya L.	42
		Horatius Varia-ja. Ma Vico Varo	37
		Höllenthal	249
		Húzzák az „őreg háló”-t	174
Kézimunka (Glock Klára):			
Erdélyi szász hímzés	272		
Karácsonyi apróságok	112		
Sújtás — zsinórozás	54		
Tűll-munkák	212		
Anekdoták, tréfák:			
21, 52, 77, 84, 104, 113, 150, 165,			
180, 222, 247, 271, 273, 307, 310			
Innen-onnan:			
23, 55, 87, 116, 148, 149, 151, 184, 240, 248, 295			
Beszámolók:			
A pályázatokról	110		
A novellapályázatról	182		
Szerkesztői üzenetek:			
59, 117, 157, 190, 254			
Képek:			
A félévi osztályzó konferencia eredményei. (Kónya L. rajza.)	168		
A garmisch—partenkircheni műjégpálya	179		
A Genezáret tó	227		
A kihúzóléknél	177		
A lappok háziállata	198		
A legrégebbi autók	143		
A „Moazagotl”, 1933-ban a rhöni versenyen	8		

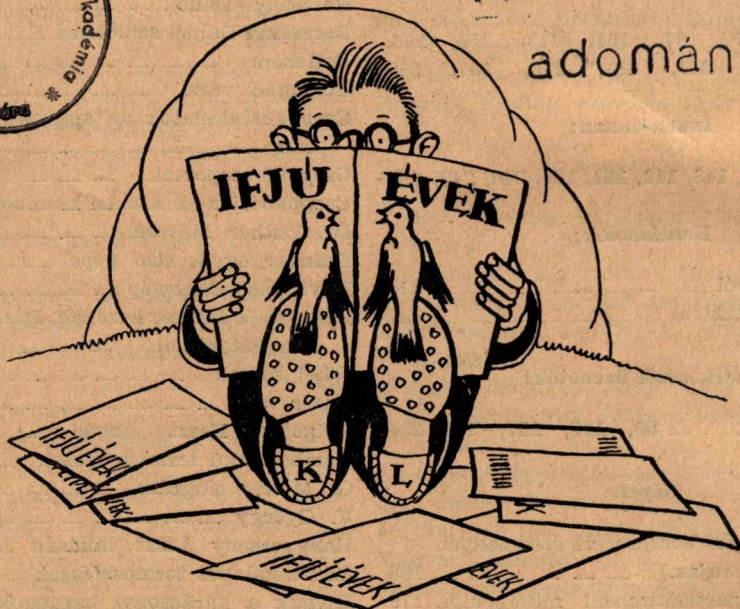
	lap		lap
Jeruzsálem	265	Norvég viselet	198
Júniusi álom. (Kónya L.)	290	„Nyájas világ a vak homályon át vezess.”	98
Kemény Zsigmond sírja	101	Pagoda-szerű természet-lakás	235
Készülődés	74	Pihenő	271
Két tájkép. (Preisich Miklós felv.)	108	Rajzpályázatunkon első díjat nyert kép	109
Kirándulók	268	Rax-plato	250
Krisztus a gyermekek barátja	203	Ruttkay Miklián Gyula	51
Közeledik a hálósák	178	Soproni ev. liceum	67
Küpalakú természetvár	208	Sopron látképe	66
Lapp csónak	198	Sovány skót és kövér angol	76
Leonardo da Vinci két szkémája	77	Számtanóra. (Hursán Pál rajza.)	156
Liszt Ferenc	133	Tekeresvölgy	49
Liszt Ferenc szülőháza Doborjánban	132	Tivoli. (Tibur)	38
Macskássy Gyula két karikatúrája 240, 246		W. Glass síugrása	147
Mi lehet most odahaza?	76		
Munkában a cserkészek	75		
Ne neked, tánciskola. (Kónya L. rajza.)	243		

Könyvszemle:

..... 90, 115, 156

Rimár-Cenőné
adománya

Az előző számunkban közölt rejtvények megfejtése:

Csiga-keresztrejtvény.

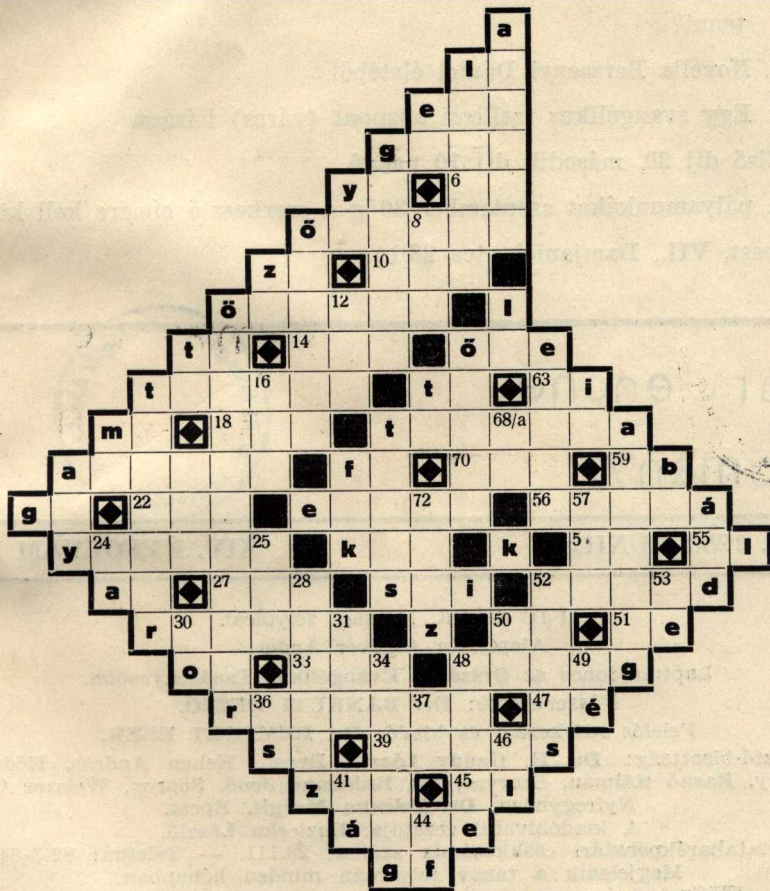
(A külső csigavonal mellett haladó betűk Paskievics híres mondását adják. Így jelentette a cárnak a világo si fegyverletételt.)

Betűrejtvények.

1. Nevelőnö.
2. Hangverseny.
3. Kétségbeesés.
4. Egyedül.

Lóugrás-rejtvény.

Mindenre van erőm a Krisztusban, aki engem megerősít.

Pályázat.

Az Országos Evangélikus Tanáregyesület pályázatot hirdet a következő feltételekkel:

Három tételt tűz ki, melyek egyenlő elbírálás alá esnek.

1. Hogyan lehetne evangélikus ifjúságunk kapcsolatait szorosabbá tenni?
2. Novella Berzsenyi Dániel életéből.
3. Egy evangélikus szellemi központ (város) leírása.

Első díj 20, második díj 10 pengő.

A pályamunkákat szeptember 30-ig a szerkesztő címére kell küldeni (Budapest, VII., Damjanich-utca 28/b).

Rimár Jenőné
adománya

BUDAPEST, 1936. JÚNIUS.

XIV. ÉVFOLYAM 10. SZÁM.

IFJÚ ÉVEK. Ifjúsági folyóirat.

Alapította Algöver Andor.

Laptulajdonos az Országos Evangélikus Tanáregyesület.

Főszerkesztő: **Dr. BÁNKÓTI DEZSŐ.**

Felelős szerkesztő és kiadó: **Dr. REMPORT ELEK.**

Szerkesztő-bizottság: **Dr. H. Gaudy László, Bpest, Keken András, Hódmezővásárhely, Raskó Kálmán, Szarvas, Dr. Ruhmann Jenő, Sopron, Weiszer Gyula, Nyíregyháza, Dr. Zelenka Margit, Bpest.**

A kiadóhivatal vezetője: **Ruzicska László.**

Postatakarékpénztári csekszámla száma: 26.111. — Telefon: 82-3-84.

Megjelenik a tanév folyamán minden hónapban.

Előfizetési ára egy évre 4 pengő, egyes szám ára 50 fillér.

Szerkesztőség: Budapest, VII., Damjanich-utca 28/b. III. 22.

(Kéziratok ide küldendők.)

Kiadóhivatal: Budapest, IV., Deák-tér 4. II. em.

Fogadóórák a hónap első és harmadik szombatján 6—7-ig itt!